

Περιφερειακή Ένωση Δήμων  
Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης



## ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΣΕ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΑΘΗΝΑ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2021

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΛΑΖΑΡΑΚΟΣ, ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ  
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ ΤΗΣ L & L ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

# Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων (GDPR)- Εισαγωγή στις Βασικές Έννοιες



# Εισαγωγικές παρατηρήσεις (1/2)

## Γενικός Κανονισμός 2016/679



- Ψηφίστηκε μετά από 4 χρόνια διαπραγματεύσεων
- Αποτελείται από 99 άρθρα και 173 αιτιολογικές σκέψεις
- Έχει άμεση ισχύ και είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του
- Τέθηκε σε εφαρμογή σε κάθε κράτος μέλος της Ε.Ε. στις **25 Μαΐου 2018**.
- Αποσκοπεί στην εξάλειψη των αποκλίσεων που είχαν διαπιστωθεί κατά την εκτέλεση και εφαρμογή της Οδηγίας 95/46 σε κάθε χώρα της Ε.Ε., καθώς και στη διαμόρφωση ενός ομοιόμορφου και συνεκτικού νομοθετικού πλαισίου



## Εισαγωγικές παρατηρήσεις (2/2)



- Καταργείται το καθεστώς το γνωστοποιήσεων, των ερωτημάτων και (πιθανότατα και) των αδειών, που υποβάλλονται στις εποπτικές αρχές, με αποτέλεσμα το βάρος του προληπτικού ελέγχου της λήψης μέτρων συμμόρφωσης να μετατοπίζεται πλέον στον υπεύθυνο επεξεργασίας (και τον εκτελούντα).
- Ο Κανονισμός εισάγει, στο άρθρο 83, ουσιωδώς αυξημένα πρόστιμα για τους παραβάτες που φτάνουν έως και τα €20.000.000 ή έως το 4% του συνολικού παγκόσμιου ετήσιου κύκλου εργασιών του προηγούμενου οικονομικού έτους μιας επιχείρησης, ανάλογα με το ποιο είναι υψηλότερο.
- Η αλλαγή αυτή είναι μεγάλη ιδίως αν συγκριθεί με το ανώτατο πρόστιμο που μπορεί να επιβάλει σήμερα –και για λίγο καιρό ακόμη- η ελληνική Αρχή με βάση τον ν. 2472/1997 και το οποίο είναι €150.000.



# Βασικές Έννοιες

## Αρχές και βάσεις νομιμότητας της επεξεργασίας

# Βασικές έννοιες

## Απλά και Ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα

**Απλά**  
προσωπικά δεδομένα



Κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε ένα άτομο, του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί (άμεσα ή έμμεσα), όπως:

- στοιχεία αναγνώρισης (ονοματεπώνυμο, ηλικία, κατοικία, επάγγελμα, οικογενειακή κατάσταση κ.λπ.)
- φυσικά χαρακτηριστικά
- Εκπαίδευση
- εργασιακές σχέσεις
- οικονομική κατάσταση
- ηλεκτρονικά ίχνη
- ενδιαφέροντα, δραστηριότητες, του εν λόγω φυσικού προσώπου

**Ευαίσθητα**  
προσωπικά δεδομένα



Ορισμένες κατηγορίες προσωπικών δεδομένων, που αναφέρονται στον πυρήνα της ιδιωτικής μας ζωής, χαρακτηρίζονται από τον Κανονισμό ως ευαίσθητα και απολαμβάνουν μεγαλύτερης προστασίας.

Δεδομένα που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις ή τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, καθώς και η επεξεργασία γενετικών δεδομένων, βιομετρικών δεδομένων με σκοπό την αδιαμφισβήτητη ταυτοποίηση προσώπου, δεδομένων που αφορούν την υγεία ή δεδομένων που αφορούν τη σεξουαλική ζωή φυσικού προσώπου ή τον γενετήσιο προσανατολισμό.



# ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ Προσωπικών Δεδομένων

Κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή.



# Υπεύθυνος Επεξεργασίας & Εκτελών την Επεξεργασία (Η θέση του φορέα)



**Υπεύθυνος  
επεξεργασίας**



ονομάζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

**Εκτελών την  
επεξεργασία**



ονομάζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του υπευθύνου της επεξεργασίας.



## «Εκτελών την επεξεργασία» (1/2)

- Δύο βασικά στοιχεία για τον χαρακτηρισμό κάποιου ως εκτελούντος την επεξεργασία είναι
- να πρόκειται για **χωριστή νομική οντότητα** σε σχέση με τον υπεύθυνο της επεξεργασίας και
- να επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα **για λογαριασμό** του υπευθύνου της επεξεργασίας.

### Παράδειγμα: Πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας (Hosting) στο Διαδίκτυο

Ένας πάροχος υπηρεσιών Διαδικτύου, ο οποίος παρέχει υπηρεσίες φιλοξενίας είναι εκτελών την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που δημοσιεύονται online από τους πελάτες του, οι οποίοι χρησιμοποιούν τον συγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών Διαδικτύου για τη φιλοξενία και τη συντήρηση του δικτυακού τόπου τους.



## «Εκτελών την επεξεργασία»

(2/2)

### Παράδειγμα: Call centers

Υπεύθυνος επεξεργασίας αναθέτει εξωτερικά ορισμένες από τις εργασίες του σε ένα κέντρο κλήσεων και δίνει εντολή στο κέντρο κλήσεων να παρουσιάζεται χρησιμοποιώντας την ταυτότητα του υπευθύνου της επεξεργασίας των δεδομένων όταν καλεί τους πελάτες του υπευθύνου της επεξεργασίας των δεδομένων.

Στην περίπτωση αυτή, οι προσδοκίες των πελατών και ο τρόπος με τον οποίο ο υπεύθυνος της επεξεργασίας παρουσιάζεται σε αυτούς μέσω της εταιρείας εξωτερικής ανάθεσης οδηγούν στο συμπέρασμά ότι η εταιρεία εξωτερικής ανάθεσης ενεργεί ως εκτελούσα την επεξεργασία για τον υπεύθυνο της επεξεργασίας (για λογαριασμό του).



# Σχέση υπεύθυνου με εκτελούντα την επεξεργασία (1/3)

Αυξημένες υποχρεώσεις του εκτελούντος την επεξεργασία έναντι του υπεύθυνου επεξεργασίας (άρθρο 28 παρ. 3)

Η επεξεργασία από τον εκτελούντα την επεξεργασία διέπεται από **σύμβαση** ..., που δεσμεύει τον εκτελούντα την επεξεργασία σε σχέση με τον υπεύθυνο επεξεργασίας και καθορίζει:

- α) το αντικείμενο και τη διάρκεια της επεξεργασίας,
- β) τη φύση και τον σκοπό της επεξεργασίας,
- γ) το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και
- δ) τις κατηγορίες των υποκειμένων των δεδομένων και
- ε) τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του υπευθύνου επεξεργασίας.



# Σχέση υπεύθυνου με εκτελούντα την επεξεργασία

## (2/3)

Η σύμβαση ή άλλη νομική πράξη προβλέπει ειδικότερα ότι ο εκτελών την επεξεργασία:

α) επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνο βάσει **καταγεγραμμένων εντολών του υπευθύνου επεξεργασίας.**

β) διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα έχουν αναλάβει **δέσμευση τήρησης εμπιστευτικότητας**

γ) λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα δυνάμει του **άρθρου 32 (τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας),**

δ) εκτελών την επεξεργασία δεν προσλαμβάνει άλλον εκτελούντα την επεξεργασία **χωρίς προηγούμενη ειδική ή γενική γραπτή άδεια** του υπευθύνου

Όταν προσλάβει άλλον εκτελούντα και ο άλλος αδυνατεί να ανταποκριθεί στις σχετικές με την προστασία των δεδομένων υποχρεώσεις του, ο αρχικός εκτελών **παραμένει πλήρως υπόλογος** έναντι του υπευθύνου επεξεργασίας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του άλλου εκτελούντος την επεξεργασία.



# Σχέση υπεύθυνου με εκτελούντα την επεξεργασία

## (3/3)

ε) λαμβάνει υπόψη τη φύση της επεξεργασίας και επικουρεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας με τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, για την εκπλήρωση της υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας να **απαντά σε αιτήματα για άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων**

στ) συνδράμει τον υπεύθυνο επεξεργασίας στη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 32 έως 36 **γνωστοποίηση περιστατικών παραβίασης + DPIAs**) (λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της επεξεργασίας και τις πληροφορίες που διαθέτει ο εκτελών την επεξεργασία),

ζ) κατ' επιλογή του υπευθύνου επεξεργασίας, **διαγράφει ή επιστρέφει** όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον υπεύθυνο επεξεργασίας μετά το πέρας της παροχής υπηρεσιών επεξεργασίας και διαγράφει τα υφιστάμενα αντίγραφα,

η) θέτει στη διάθεση του υπευθύνου επεξεργασίας **κάθε απαραίτητη πληροφορία προς απόδειξη της συμμόρφωσης** προς τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται στο παρόν άρθρο και επιτρέπει και **διευκολύνει τους ελέγχους**.



# Αρχές που διέπουν την επεξεργασία π.δ. και ιδίως η αρχή του σκοπού



# Η αρχή του «περιορισμού του σκοπού»

Στον Κανονισμό, όπως και στην Οδηγία, κατοχυρώνεται η αρχή του «Περιορισμού του Σκοπού», που αποτελεί τον πυρήνα του δικαίου των προσωπικών δεδομένων.

## **Άρθρο 5 (1) (β) ΓΚΠΔ:**

«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγονται για **καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς** και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο **ασύμβατο** προς τους σκοπούς αυτούς».

*Όταν μοιραζόμαστε προσωπικά μας δεδομένα με άλλους ευλόγως περιμένουμε τα δεδομένα να χρησιμοποιηθούν για το σκοπό για τον οποίο συλλέχθηκαν.*



# Οι σκοποί πρέπει να είναι **νόμιμοι**

Για να είναι **νόμιμοι** οι σκοποί θα πρέπει η επεξεργασία να στηρίζεται σε μία από τις βάσεις νομιμότητας είτε του άρθρου 6 (απλά δεδομένα) είτε του άρθρο 9 (ευαίσθητα δεδομένα) του ΓΚΠΔ.

Για την αξιολόγηση της νομιμότητας λαμβάνουμε υπόψη όχι μόνο τις διατάξεις του νόμου, αλλά επιπλέον το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, τυχόν Κώδικες δεοντολογίας, συμβατικές υποχρεώσεις και συμφωνίες.



# «Συμβατότητα επεξεργασίας π.δ. για άλλο σκοπό από τον αρχικό της συλλογής»

## Άρθρο 5 (1) (β) ΓΚΠΔ:

«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγονται για **καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς** και **δεν** υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο **ασύμβατο** προς τους σκοπούς αυτούς».

Το γεγονός ότι η περαιτέρω επεξεργασία γίνεται για διαφορετικό σκοπό δεν σημαίνει αναγκαστικά ότι ο σκοπός αυτός είναι αυτομάτως και ασύμβατος με τον αρχικό για τον οποίο συλλέχθηκαν τα δεδομένα.

## Συμβατότητα σκοπών (άρθρο 6 (4) ΓΚΠΔ)

Η συμβατότητα του αρχικού με τον μεταγενέστερο σκοπό πρέπει να αξιολογηθούν κατά περίπτωση.

Όταν η επεξεργασία για σκοπό άλλο από αυτόν για τον οποίο έχουν συλλεγεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν βασίζεται στη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων ή στο νόμο ... ο υπεύθυνος επεξεργασίας, προκειμένου να εξακριβωθεί κατά πόσο η επεξεργασία για άλλο σκοπό είναι συμβατή με τον σκοπό για τον οποίο συλλέγονται αρχικώς τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εξετάζει τη **συνδρομή συγκεκριμένων κριτηρίων (άρθρο 6 παρ. 4 ΓΚΠΔ)**.



# Συνέπειες ασυμβατότητας

Αποτυχία συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις συμβατότητας που εκτίθενται στο άρθρο 6 (4) ΓΚΠΔ έχει σοβαρές επιπτώσεις:

## Είναι παράνομη και δεν επιτρέπεται.

Αυτό δεν σημαίνει ότι ο αρχικός σκοπός δεν μπορεί να αλλάξει στο μέλλον.

**Σημαντικό είναι να ενημερωθεί το υποκείμενο και να ληφθεί η συγκατάθεσή του για τον νέο σκοπό.**

Έλεγχος συμβατότητας του σκοπού επί τη βάση των κριτηρίων α – ε της παραγράφου 4 του άρθρου 6 GDPR, όπου πολύ σημαντική κρίνεται η λήψη πρόσθετων εγγυήσεων (τεχνικά οργανωτικά μέτρα ασφαλείας για το διαχωρισμό των δεδομένων).



## ΑΠΔΠΧ 17/2021: Παραβίαση αρχή του σκοπού

### Ιστορικό:

- Ο Α κατήγγειλε στην ΑΠΔΠΧ ότι έλαβε προωθητικό μήνυμα στην ηλεκτρονική του διεύθυνση από εταιρική διεύθυνση του ΙΕΚ ....., χωρίς να έχει δώσει τα στοιχεία του στην εν λόγω σχολή. Μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ζήτησε από την εταιρεία (εφεξής και υπεύθυνος επεξεργασίας) να τον ενημερώσει σε σχέση με το αν έχει τη συγκατάθεσή του για τη χρήση των δεδομένων του για προωθητικές ενέργειες και να προχωρήσει σε διαγραφή των στοιχείων αυτών.
- Μετά την πάροδο ενός μήνα, ο καταγγέλλων δεν είχε λάβει απάντηση.
- Ο καταγγέλλων αμφισβητεί τη νομιμότητα τήρησης των προσωπικών του δεδομένων από την εταιρεία και δηλώνει ότι είχε φοιτήσει παλαιότερα στη σχολή, όταν είχε την επωνυμία «ΙΕΚ .....», ζήτησε διαγραφή, πήρε μεταγραφή σε άλλη σχολή ..., αλλά υποθέτει ότι ακόμα χρησιμοποιούν τα στοιχεία του. Αναφέρει επίσης, ότι τον είχαν ενοχλήσει τηλεφωνικά, αποκαλώντας τον φοιτητή στη σχολή.
- Ο καταγγέλλων άσκησε τα δικαιώματά του στις 21/03/2019, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ενώ δεν έλαβε απάντηση έως τις 22/04/2019, οπότε και συμπλήρωσε την καταγγελία.



## ΑΠΔΠΧ 17/2021: Παραβίαση αρχή του σκοπού

### Ισχυρισμοί ΙΕΚ ....

Η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του καταγγέλλοντος είχε δοθεί από τον ίδιο κατά την εγγραφή του σε πρόγραμμα σπουδών της σχολής, ώστε να ενημερώνεται για δράσεις και προσφορές και για το λόγο αυτό και μόνο επικοινωνήσαν ηλεκτρονικά μαζί του.

Αναφέρει επίσης ότι, όταν στις 21-03-2019 ενημερώθηκε ότι ο καταγγέλλων δεν επιθυμεί να επικοινωνούν πλέον μαζί του, διέγραψε τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού του ταχυδρομείου και πλέον, ουδέν προσωπικό του στοιχείο τηρεί ή επεξεργάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο.



# ΑΠΔΠΧ 17/2021: Παραβίαση αρχή του σκοπού

## Απόφαση ΑΠΔΠΧ:

- Στη συγκεκριμένη περίπτωση, πραγματοποιήθηκε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του καταγγέλλοντος από την εταιρεία ... ως υπεύθυνο επεξεργασίας, **για σκοπούς προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών**. Τα στοιχεία τα οποία έτυχαν επεξεργασίας περιλαμβάνουν τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του καταγγέλλοντος και πληροφορίες σε σχέση με την ειδικότητα την οποία είχε κατά τις σπουδές του στα ΙΕΚ.
- Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της υπόθεσης, η επεξεργασία δεν βασίστηκε σε συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, άρα η μόνη νομική βάση η οποία θα μπορούσε να έχει εφαρμογή, είναι το άρθρο 6 παρ. 1 στ του ΓΚΠΔ.
- Ο σκοπός της επεξεργασίας των δεδομένων δεν σχετίζεται με τις επικοινωνίες και επαφές που είχε ο καταγγέλλων με τον υπεύθυνο επεξεργασίας, **συνεπώς προκύπτει χρήση των δεδομένων για άλλο σκοπό (συγκεκριμένα για προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών)**.
- Περαιτέρω, ο υπεύθυνος επεξεργασίας αξιοποιεί και την πληροφορία της ειδικότητας του καταγγέλλοντος, εμπλουτίζοντας τα στοιχεία που ήταν απαραίτητα για σκοπούς επικοινωνίας για απάντηση στα αιτήματά του με στοιχεία που αξιοποιούνται σε στοχευμένες προωθητικές ενέργειες (με βάση την ειδικότητα των σπουδών).
- Καθώς **ο σκοπός της εν λόγω στοχευμένης προώθησης υπηρεσιών δεν σχετίζεται με το σκοπό της επικοινωνίας για ανταπόκριση σε αιτήματα σε σχέση με τις σπουδές**, προκύπτει παραβίαση της αρχής του περιορισμού του σκοπού (αρ. 5 παρ. 1 β ΓΚΠΔ).
- Περαιτέρω, είναι σαφές ότι **ο καταγγέλλων δεν ενημερώθηκε** σε σχέση με τη χρήση των δεδομένων του για άλλο, και μάλιστα μη συναφή και μη νόμιμο σκοπό, συνεπώς και εξ αυτού του γεγονότος προκύπτει παραβίαση και της αρχής της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας (αρ. 5 παρ. 1 α ΓΚΠΔ).
- Επισημαίνεται επίσης ότι, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο, όπως έγγραφα ή πολιτικές, με βάση τα οποία θα τεκμηρίωνε τη συμμόρφωσή του με τις αρχές του αρ. 5. παρ. 1 του ΓΚΠΔ, όπως οφείλει με **βάση την αρχή της λογοδοσίας**.



## ΑΠΔΠΧ 39/2021: Παραβίαση αρχής ελαχιστοποίησης

### Ιστορικό:

- **Πρώην εργαζόμενος** σε Δημοτική Επιχείρηση Συγκοινωνιών κατήγγειλε ότι, κατόπιν της απολύσεώς του από τη δημοτική επιχείρηση, ζήτησε βεβαίωση προϋπηρεσίας ότι εργάσθηκε στην επιχείρηση, την οποία του χορήγησαν, προσθέτοντας όμως ότι απολύθηκε λόγω αξιόποινης πράξης, προκαλώντας με τον τρόπο αυτό, όπως ισχυρίζεται, βλάβη στα συμφέροντά του. Η βεβαίωση προϋπηρεσίας περιείχε προσωπικά του δεδομένα μη αναγκαία, συναφή, και ανάλογα του επιδιωκόμενου σκοπού, κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 678 ΑΚ και 5 του ΓΚΠΔ.
- Σε μεταγενέστερο διάστημα ζήτησε να του χορηγηθεί εκ νέου βεβαίωση, στην οποία και πάλι αν και δεν αναγραφόταν ότι απολύθηκε λόγω αξιόποινης πράξης, αναγραφόταν ότι απολύθηκε λόγω καταγγελίας προ του συμφωνημένου χρόνου για σπουδαίο λόγο, και
- Τέλος, με τρίτη νέα αίτησή του και παράλληλα καταγγελία στην Επιθεώρηση Εργασίας, η καταγγελλόμενη του χορήγησε νέα βεβαίωση στην οποία έκανε μνεία των αποφάσεων πρόσληψης και απόλυσης, οπότε ούτε και αυτή η γ' βεβαίωση πληροί τα κριτήρια του 678 ΑΚ, εφόσον μπορεί κάποιος με τους αριθμούς των αποφάσεων να ανατρέξει στο ΔΙΑΥΓΕΙΑ και να δει το πλήρες κείμενο απόλυσής του, όπου εμφανίζεται ως υπεξαιρέτης.



## ΑΠΔΠΧ 39/2021: Παραβίαση αρχής ελαχιστοποίησης

### Ισχυρισμοί δημοτικής επιχείρησης

- Η δημοτική επιχείρηση ισχυρίστηκε ότι η εκδοθείσα βεβαίωση προϋπηρεσίας είναι νόμιμη, αληθής και πλήρως ανταποκρινόμενη στην πραγματικότητα.
- Έγινε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μόνον υπό το πρίσμα του δικαιώματος πρόσβασης, εφόσον η βεβαίωση δεν διαβιβάσθηκε σε τρίτους, σε κάθε δε περίπτωση κατόπιν της νέας αιτήσεως του καταγγέλλοντος, η επιχείρηση εξέδωσε νέα βεβαίωση με ορθή επανάληψη στην οποία αναγράφεται μόνον ο χρόνος πρόσληψής του, το χρονικό διάστημα της απασχόλησής του και το είδος της εργασίας του.

# ΑΠΔΠΧ 39/2021: Παραβίαση αρχής ελαχιστοποίησης

## Απόφαση ΑΠΔΠΧ

- Σύμφωνα με το άρθρο 678ΑΚ «Κατά τη λήξη της σύμβασης ο εργαζόμενος μπορεί να απαιτήσει από τον εργοδότη πιστοποιητικό για το είδος και τη διάρκεια της εργασίας του. Μόνο αν το ζητήσει ειδικά ο εργαζόμενος βεβαιώνεται και η ποιότητα της εργασίας του και η διαγωγή του».
- Η καταγγελλόμενη Δημοτική Επιχείρηση Συγκοινωνιών, ως υπεύθυνη επεξεργασίας, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. γ' του ΓΚΠΔ, χορήγησε στον καταγγέλλοντα κατόπιν της απολύσεώς του από την επιχείρηση, βεβαίωση προϋπηρεσίας στην οποία αναγράφηκε εκτός του είδους και της διάρκειας της εργασίας και η πληροφορία ότι απολύθηκε λόγω αξιόποινης πράξης.
- Κατόπιν αυτών, προκύπτει παραβίαση των διατάξεων της αρχής της αναλογικότητας (άρθρο 5 παρ. 1 στοιχ. γ' ΓΚΠΔ).
- Επιβάλλει στη Δημοτική Επιχείρηση Συγκοινωνιών το (αναλογικό και αποτρεπτικό) διοικητικό χρηματικό πρόστιμο που αρμόζει στη συγκεκριμένη περίπτωση, σύμφωνα με τις ειδικότερες περιστάσεις αυτής α) ύψους τριών χιλιάδων (3.000,00) Ευρώ, για την παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. γ' του ΓΚΠΔ.



# Νομικές Βάσεις Επεξεργασίας (άρθρα 6 και 9 ΓΚΠΔ)

# Νομικές Βάσεις Επεξεργασίας (άρθρο 6 ΓΚΠΔ)

- α) Συγκατάθεση
- β) Εκτέλεση σύμβασης,
- γ) Συμμόρφωση με έννομη σχέση του υπεύθυνου επεξεργασίας,
- δ) Διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων,
- ε) Εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον,
- στ) Για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος, εκτός εάν έναντι των συμφερόντων αυτών υπερισχύει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων που επιβάλλουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως εάν το υποκείμενο των δεδομένων είναι παιδί.



# Νέες απαιτήσεις συγκατάθεσης (1/2)



- Παρέχεται με σαφή θετική ενέργεια του υποκειμένου (συμπλήρωση ενός τετραγωνιδίου κατά την επίσκεψη σε διαδικτυακή ιστοσελίδα).
- Επομένως, η σιωπή, τα προσυμπληρωμένα τετραγωνίδια ή η αδράνεια δεν θα πρέπει να εκλαμβάνονται ως συγκατάθεση.
- Η συγκατάθεση κατά κανόνα δεν ισχύει για το δημόσιο τομέα.
- Προβλέφθηκε για πρώτη φορά (άρθρο 7 παρ. 3) το δικαίωμα του υποκειμένου των δεδομένων να ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του ανά πάσα στιγμή.



## Νέες απαιτήσεις συγκατάθεσης (2/2)



- Εάν η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων παρέχεται στο πλαίσιο γραπτής δήλωσης η οποία αφορά και άλλα θέματα, το αίτημα για συγκατάθεση υποβάλλεται κατά τρόπο ώστε να είναι σαφώς διακριτό από τα άλλα θέματα, σε κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, χρησιμοποιώντας σαφή και απλή διατύπωση. Κάθε τμήμα της δήλωσης αυτής το οποίο συνιστά παράβαση του παρόντος κανονισμού δεν είναι δεσμευτικό.
- Ο Υπεύθυνος Επεξεργασίας θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι το υποκείμενο των δεδομένων συγκατατέθηκε για την επεξεργασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα



# Δημόσιος τομέας και συγκατάθεση



PUBLIC SECTOR



- Στην αιτιολογική σκέψη 43 του ΓΚΠΔ επισημαίνεται σαφώς ότι είναι απίθανο να μπορούν δημόσιες αρχές να βασιστούν στη συγκατάθεση για την επεξεργασία δεδομένων, καθώς, όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι δημόσια αρχή, διαπιστώνεται συχνά σαφής **ανισορροπία ισχύος** στη σχέση μεταξύ υπευθύνου επεξεργασίας και υποκειμένου των δεδομένων.
- Είναι επίσης σαφές ότι στις περισσότερες περιπτώσεις το υποκείμενο των δεδομένων δεν έχει ρεαλιστικές εναλλακτικές δυνατότητες πέραν της αποδοχής (των όρων) της επεξεργασίας του συγκεκριμένου υπευθύνου επεξεργασίας.
- Η ομάδα εργασίας του άρθρου 29 (πλέον Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων) εκτιμά ότι υπάρχουν άλλες νόμιμες βάσεις οι οποίες είναι, καταρχήν, καταλληλότερες για τη δραστηριότητα των δημόσιων αρχών (νόμος ή δημόσιο συμφέρον).



# Δημόσιος τομέας και συγκατάθεση



PUBLIC SECTOR

- Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η χρήση της συγκατάθεσης μπορεί να είναι κατάλληλη:  
Παραδείγματος χάριν (1):

Δήμος προγραμματίζει έργα συντήρησης του οδικού δικτύου.

- Καθώς τα οδικά έργα ενδέχεται να δημιουργήσουν προβλήματα στην κυκλοφορία για μεγάλο χρονικό διάστημα, ο δήμος παρέχει στους δημότες τη δυνατότητα να εγγραφούν σε κατάλογο διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ώστε να λαμβάνουν ενημερώσεις σχετικά με την πρόοδο των έργων και τις αναμενόμενες καθυστερήσεις.
- Ο δήμος καθιστά σαφές ότι η συμμετοχή δεν είναι υποχρεωτική και ζητεί συγκατάθεση για τη χρήση των διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (αποκλειστικά) για τον σκοπό αυτό.
- Οι δημότες που δεν συγκατατίθενται δεν θα στερηθούν καμία βασική υπηρεσία του δήμου ούτε θα απωλέσουν τη δυνατότητα άσκησης οποιουδήποτε δικαιώματος και, επομένως, μπορούν ελεύθερα να παράσχουν ή να αρνηθούν τη συγκατάθεσή τους στη συγκεκριμένη χρήση των δεδομένων.
- Όλες οι πληροφορίες σχετικά με τα οδικά έργα θα είναι επίσης διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο του δήμου.



## «Σύμβαση» (1/3)



Αποτελεί τη νομική βάση της επεξεργασίας σε περιπτώσεις όπου η επεξεργασία **«είναι απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης της οποίας το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είναι συμβαλλόμενο μέρος ή για να ληφθούν μέτρα κατ' αίτηση του υποκειμένου πριν τη σύναψη της σύμβασης»**.



## «Σύμβαση» (2/3)



Η διάταξη καλύπτει καταστάσεις κατά τις οποίες η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης στην οποία συμμετέχει το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα.

### Παράδειγμα

- Η επεξεργασία της διεύθυνσης του υποκειμένου των δεδομένων, ούτως ώστε τα προϊόντα που αγοράζονται μέσω Διαδικτύου να μπορούν να παραδοθούν ή η επεξεργασία των στοιχείων πιστωτικών καρτών για την πραγματοποίηση πληρωμών.
- Στον τομέα της απασχόλησης ο λόγος αυτός μπορεί να επιτρέπει, για παράδειγμα, την επεξεργασία πληροφοριών περί αποδοχών και τραπεζικών λογαριασμών προκειμένου να καταστεί δυνατή η πληρωμή των μισθών.
- Είναι σημαντικό να καθοριστεί το ακριβές σκεπτικό της σύμβασης, δηλαδή το ουσιαστικό περιεχόμενο και ο κύριος στόχος της, καθώς με βάση τα στοιχεία αυτά θα κριθεί το κατά πόσον η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση της σύμβασης.



## «Σύμβαση» (3/3)

Το άρθρο 6 στοιχείο β) καλύπτει επίσης την επεξεργασία που γίνεται πριν από τη σύναψη σύμβασης.

Η περίπτωση αφορά τις προσυμβατικές σχέσεις, υπό την προϋπόθεση ότι τα σχετικά μέτρα λαμβάνονται κατόπιν αιτήματος του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα και όχι κατόπιν πρωτοβουλίας του υπευθύνου επεξεργασίας ή τρίτου.



### Παράδειγμα:

Ένα φυσικό πρόσωπο ζητά μια προσφορά ασφαλιστρου από έναν ασφαλιστή για το αυτοκίνητό του, ο ασφαλιστής δύναται να επεξεργαστεί τα αναγκαία δεδομένα, για παράδειγμα, τη μάρκα και την ηλικία του αυτοκινήτου και άλλα συναφή και αναλογικά δεδομένα, προκειμένου να καταρτίσει την προσφορά του.



# «Νομική υποχρέωση»

Το άρθρο 6 στοιχείο (γ) ΓΚΠΔ παρέχει τον νομικό λόγο σε περιπτώσεις όπου η επεξεργασία **«είναι απαραίτητη για την τήρηση εκ του νόμου υποχρεώσεως του υπευθύνου της επεξεργασίας»**.



piclstock.com - 64639132

Αυτό μπορεί να συμβαίνει, για παράδειγμα, όταν ο εργοδότης οφείλει να υποβάλει έκθεση στοιχείων αμοιβών των εργαζομένων στο ταμείο κοινωνικής ασφάλισης ή στις φορολογικές αρχές.



## Εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας (1/2)

Το άρθρο 6 στοιχείο (ε) ΓΚΠΔ παρέχει τον νομικό λόγο σε περιπτώσεις όπου η επεξεργασία **«είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας»**.

- Αντίθετα με την περίπτωση του άρθρο 6 παρ. 1 στ. (γ), ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαιτείται να ενεργεί βάσει νομικής υποχρέωσης.
- Η επεξεργασία όμως θα πρέπει να έχει βάση στο δίκαιο της κράτους μέλους, έστω και αν δεν ρυθμίζεται λεπτομερώς.
- Δεν απαιτείται συγκεκριμένος νόμος για κάθε μεμονωμένη επεξεργασία. Μπορεί να αρκεί ένας μόνο νόμος ως βάση για περισσότερες από μία πράξεις επεξεργασίας με βάση νομική υποχρέωση στην οποία υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή εάν η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας.



# Εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας (2/2)

## Παραδείγματα:

**A**

Μια φορολογική αρχή μπορεί να συλλέγει και να επεξεργάζεται στοιχεία από τις δηλώσεις φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων προκειμένου να προσδιορίζει το ποσό του οφειλόμενου φόρου και να διεξάγει φορολογικούς ελέγχους.

**B**

Οιαδήποτε επαγγελματική ένωση στην οποία έχει ανατεθεί η άσκηση της συναφούς δημόσιας εξουσίας, όπως ο δικηγορικός σύλλογος ή μια οργάνωση επαγγελματιών του τομέα υγείας, μπορεί να κινεί πειθαρχικές διαδικασίες εναντίον ορισμένων μελών της.

**Γ**

Άλλο παράδειγμα αποτελούν οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως μια δημοτική αρχή, στους οποίους έχει ανατεθεί το έργο της λειτουργίας μιας βιβλιοθήκης, ενός σχολείου ή ενός κολυμβητηρίου.



# Έννομο συμφέρον του Υπεύθυνου Επεξεργασίας

## Άρθρο 6 (1) (στ) ΓΚΠΔ

*Η επεξεργασία επιτρέπεται εφόσον «είναι απαραίτητη για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος, εκτός εάν έναντι των συμφερόντων αυτών υπερισχύει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων που επιβάλλουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως εάν το υποκείμενο των δεδομένων είναι παιδί».*

Η διάταξη προβλέπει τη διενέργεια στάθμισης:

Τα έννομα συμφέροντα του υπευθύνου της επεξεργασίας (ή τρίτων) πρέπει να σταθμίζονται έναντι των συμφερόντων ή των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα.

Το αποτέλεσμα της εφαρμογής του κριτηρίου στάθμισης καθορίζει σε μεγάλο βαθμό το κατά πόσον το άρθρο 6 στοιχείο (στ) μπορεί να αποτελέσει τον νομικό λόγο για την επεξεργασία.



# Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (1/3)

## Κανόνας:

Απαγορεύεται η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων

## Εξαιρέσεις (επιτρέπεται εφόσον):

- το υποκείμενο των δεδομένων έχει παράσχει **ρητή συγκατάθεση** για την επεξεργασία αυτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους σκοπούς,
- η επεξεργασία είναι **απαραίτητη** για την εκτέλεση των υποχρεώσεων και την άσκηση συγκεκριμένων δικαιωμάτων του υπευθύνου επεξεργασίας ή του υποκειμένου των δεδομένων **στον τομέα του εργατικού δικαίου και του δικαίου κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής προστασίας**, εφόσον επιτρέπεται από το δίκαιο της Ένωσης ή κράτους μέλους ή από συλλογική συμφωνία σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο παρέχοντας κατάλληλες εγγυήσεις για τα θεμελιώδη δικαιώματα και τα συμφέροντα του υποκειμένου των δεδομένων,
- η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την **προστασία των ζωτικών συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων** ή άλλου φυσικού προσώπου, εάν το υποκείμενο των δεδομένων είναι σωματικά ή νομικά ανίκανο να συγκατατεθεί,



## Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (2/3)

- η επεξεργασία διενεργείται, με κατάλληλες εγγυήσεις, στο πλαίσιο των νόμιμων δραστηριοτήτων ιδρύματος, οργάνωσης ή άλλου μη κερδοσκοπικού φορέα με πολιτικό, φιλοσοφικό, θρησκευτικό ή συνδικαλιστικό στόχο και υπό την προϋπόθεση ότι η επεξεργασία αφορά αποκλειστικά τα μέλη ή τα πρώην μέλη του φορέα ή πρόσωπα τα οποία έχουν τακτική επικοινωνία μαζί του σε σχέση με τους σκοπούς του και ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν κοινοποιούνται εκτός του συγκεκριμένου φορέα χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων,
- η επεξεργασία αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία έχουν προδήλως δημοσιοποιηθεί από το υποκείμενο των δεδομένων,
- η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη θεμελίωση, άσκηση ή υποστήριξη νομικών αξιώσεων ή όταν τα δικαστήρια ενεργούν υπό τη δικαιοδοτική τους ιδιότητα,
- η επεξεργασία είναι απαραίτητη για λόγους ουσιαστικού δημόσιου συμφέροντος, βάσει του δικαίου της Ένωσης ή κράτους μέλους, το οποίο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο, σέβεται την ουσία του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων και προβλέπει κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων,



# Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (3/3)

- η επεξεργασία είναι απαραίτητη για σκοπούς **προληπτικής ή επαγγελματικής ιατρικής, εκτίμησης της ικανότητας προς εργασία του εργαζομένου, ιατρικής διάγνωσης, παροχής υγειονομικής ή κοινωνικής περίθαλψης ή θεραπείας ή διαχείρισης υγειονομικών και κοινωνικών συστημάτων** και υπηρεσιών βάσει του ενωσιακού δικαίου ή του δικαίου κράτους μέλους ή δυνάμει σύμβασης με επαγγελματία του τομέα της υγείας και με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων και των εγγυήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3,
- η επεξεργασία είναι απαραίτητη για λόγους **δημόσιου συμφέροντος στον τομέα της δημόσιας υγείας**, όπως η προστασία έναντι σοβαρών διασυννοριακών απειλών κατά της υγείας ή η διασφάλιση υψηλών προτύπων ποιότητας και ασφάλειας της υγειονομικής περίθαλψης και των φαρμάκων ή των ιατροτεχνολογικών προϊόντων, βάσει του δικαίου της Ένωσης ή του δικαίου κράτους μέλους, το οποίο προβλέπει κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών του υποκειμένου των δεδομένων, ειδικότερα δε του επαγγελματικού απορρήτου, ή
- η επεξεργασία είναι απαραίτητη για σκοπούς **αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον, για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή για στατιστικούς σκοπούς** σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 βάσει του δικαίου της Ένωσης ή κράτους μέλους, οι οποίοι είναι ανάλογοι προς τον επιδιωκόμενο στόχο, σέβονται την ουσία του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων και προβλέπουν κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων.



## Case study: ΑΠΔΠΧ 2/2020 (γνωμοδότηση) (1/8)

### Το υπό κρίση ζήτημα

- Το ΑΣΕΠ, στο πλαίσιο ΕΑΠΔ, ζήτησε τη Γνώμη της ΑΠΔΠΧ ως προς την νομιμότητα της ανάρτησης στο διαδικτυακό του τόπο ([www.asep.gr](http://www.asep.gr)) πινάκων κατάταξης και διοριστέων, οι οποίοι δύναται να περιλαμβάνουν ειδικές κατηγορίες δεδομένων (ευαίσθητα).
- Συγκεκριμένα, στη διαδικασία πλήρωσης θέσεων με γραπτό διαγωνισμό, στην παρ. 10 του άρθρου 17 του ν. 2190/1994, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3801/2009 και στην παρ. 11 του ιδίου άρθρου προβλέπεται ότι τα αποτελέσματα των (γραπτών) διαγωνισμών καταχωρίζονται στο διαδικτυακό τόπο του ΑΣΕΠ και οι οριστικοί πίνακες διοριστέων ή προσληπτέων, οι οποίοι καταρτίζονται με βάση τους πίνακες επιτυχίας και περιλαμβάνουν αριθμό ίσο με τον αριθμό των θέσεων που προκηρύχθηκαν, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύουν για τρία έτη.
- Αντίστοιχα στη διαδικασία πλήρωσης θέσεων **με σειρά προτεραιότητας**, στην παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 3801/2009, προβλέπεται ότι οι πίνακες προτεραιότητας των υποψηφίων καταχωρίζονται στο διαδικτυακό τόπο του ΑΣΕΠ. Κάθε υποψήφιος δικαιούται να λάβει γνώση της αιτιολογίας, με την οποία καθορίστηκε η σειρά προτεραιότητας τόσο του ιδίου όσο και των συνυποψηφίων του. **Η αιτιολογία αυτή συνίσταται στην παράθεση στον οικείο πίνακα προτεραιότητας των στοιχείων και κριτηρίων, με βάση τα οποία καθορίστηκε η σειρά προτεραιότητας κάθε υποψηφίου.**



## Case study: ΑΠΔΠΧ 2/2020 (γνωμοδότηση) (2/8)

### Το υπό κρίση ζήτημα

- Στο άρθρο 5 παρ. 2 του ν. 3469/2006 προβλέπεται ότι στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δημοσιεύονται, μεταξύ άλλων, οι πίνακες αποτελεσμάτων των προκηρύξεων προσωπικού του δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα.
- Επίσης, όσον αφορά στο πρόγραμμα «Διαύγεια», στο άρθρο 2 παρ. 4 περ. 13) του ν. 3861/2010 (πλέον άρθρο 76 του ν. 4727/2020) ορίζεται ότι στο διαδίκτυο αναρτώνται, μεταξύ άλλων, πίνακες επιτυχόντων, διοριστέων και επιλαχόντων των προκηρύξεων επιλογής προσωπικού, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η δημοσίευσή τους προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, ενώ περαιτέρω στο άρθρο 5 εδ. β' του ιδίου άρθρου ορίζεται ότι **δεν αναρτώνται πράξεις, στις οποίες περιλαμβάνονται ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.**



## Case study: ΑΠΔΠΧ 2/2020 (γνωμοδότηση) (3/8)

### Το υπό κρίση ζήτημα

- Στους ως άνω πίνακες διοριστέων και κατάταξης **δύναται να περιλαμβάνονται**, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2190/1994, και **ειδικές κατηγορίες δεδομένων κατά την έννοια του άρθρου 9 του ΓΚΠΔ**.
- Ειδικότερα στους πίνακες κατάταξης μπορεί να περιλαμβάνονται και πίνακες για ειδικές κατηγορίες θέσεων, ορισμένες εκ των οποίων περιλαμβάνουν ειδικές κατηγορίες δεδομένων. Πιο συγκεκριμένα, το ΑΣΕΠ προβαίνει στη σύνταξη πινάκων για **άτομα με αναπηρία, άτομα που έχουν τέκνο, αδελφό ή σύζυγο ή είναι τέκνα ατόμων με αναπηρία**, παλιννοστούντες Πόντιοι ομογενείς και ομογενείς του ν. 2790/2000, καθώς και Έλληνες υπήκοοι που προέρχονται από την μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης. Αντίστοιχα, στους πίνακες διοριστέων το ΑΣΕΠ περιλαμβάνει στήλη, στην οποία καταγράφεται η τυχόν ειδική ιδιότητα του διοριστέου υποψηφίου, ως προερχόμενου από κάποια ειδική κατηγορία.



## Case study: ΑΠΔΠΧ 2/2020 (γνωμοδότηση) (4/8)

### Το υπό κρίση ζήτημα

- Σύμφωνα με το ΑΣΕΠ, οι ως άνω περιγραφόμενες πράξεις επεξεργασίας (ανάρτηση στον Ιστότοπο του ΑΣΕΠ, στο ΔΙΑΥΓΕΙΑ και δημοσίευση στην ΕτΚ) είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και κατά την άσκηση εξουσίας που έχει ανατεθεί στο ΑΣΕΠ (βλ. άρθρο 6 παρ. 1 περ. ε) του ΓΚΠΔ.
- Ειδικότερα, η επεξεργασία που έγκειται στην ανάρτηση των πινάκων που περιέχουν ειδικές κατηγορίες δεδομένων είναι απαραίτητη για λόγους ουσιαστικού δημοσίου συμφέροντος (άρθρο 9 παρ. 2 περ. ζ) του ΓΚΠΔ).
- Με τον ως άνω τρόπο δημοσιοποίησης το ΑΣΕΠ κρίνει ότι εξασφαλίζεται ότι όλοι οι συμμετέχοντες, ως έχοντες έννομο συμφέρον να ασκήσουν ένσταση κατά των πινάκων, αλλά και οποιοσδήποτε τρίτος, μπορούν να ελέγξουν, εάν ο υποψήφιος που επικαλείται συγκεκριμένη ιδιότητα (αναπηρία, θρήσκευμα κλπ) για την κατάταξη σε ειδική κατηγορία, κατέχει πράγματι την ιδιότητα αυτή, βάσει της οποίας διορίζεται.
- Έτσι, πέραν του ότι διασφαλίζονται οι προϋποθέσεις για την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των εχόντων έννομο συμφέρον συνυποψηφίων, εξυπηρετείται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο και το δημόσιο συμφέρον που επιτάσσει απόλυτη διαφάνεια κατά τη διενέργεια των προσλήψεων.



## Case study: ΑΠΔΠΧ 2/2020 (γνωμοδότηση) (5/8)

### Γνωμοδότηση της ΑΠΔΠΧ

- Με την ανάρτηση των ως άνω αναφερομένων πινάκων κατάταξης και διοριστέων στο διαδικτυακό τόπο του ΑΣΕΠ ικανοποιείται το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα στη διαφάνεια.
- Προκειμένου, όμως, να είναι σύμφωνη με τους κανόνες προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως θεσπίζονται με τον ΓΚΠΔ και το ν. 4624/2019, η ανάρτηση αυτή πρέπει να ενεργείται με τους εξής όρους:
- **1.** Οι συνυποψήφιοι που μετέχουν στους σχετικούς, των ως άνω πινάκων, διενεργηθέντες διαγωνισμούς έχουν πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία (τόσο των ιδίων όσο και των λοιπών υποψηφίων), τα οποία, κατά τις ως άνω αναφερόμενες διατάξεις, οφείλουν να περιέχουν οι πίνακες κατάταξης και διοριστέων, **με τη χρήση ατομικού λογαριασμού πρόσβασης**. Ήτοι, το ΑΣΕΠ θα χορηγεί μοναδικό ατομικό λογαριασμό πρόσβασης στους συνυποψηφίους των ανωτέρω διαγωνισμών, με ειδική ενημέρωση στις οικείες προκηρύξεις.



## Case study: ΑΠΔΠΧ 2/2020 (γνωμοδότηση) (6/8)

### Γνωμοδότηση της ΑΠΔΠΧ

2. Το ευρύτερο κοινό (εκτός των συνυποψηφίων) θα δύναται να ενημερώνεται για τα αποτελέσματα των ως άνω διαγωνισμών μέσω της ανάρτησης των μικτών πινάκων κατάταξης (με γενικές και ειδικές θέσεις) και διοριστέων χωρίς να υπάρχει επεξηγηματική ένδειξη της συγκεκριμένης ειδικής κατηγορίας, στην οποία ανήκει ο υποψήφιος (π.χ. ότι πρόκειται για άτομο με αναπηρία 50%).

- Συνεπώς, το ΑΣΕΠ, κατά το μέτρο αυτό, πρέπει να αντικαταστήσει την επικεφαλίδα της στήλης/στηλών που αναφέρονται σε συγκεκριμένες ειδικές κατηγορίες δεδομένων (όπως «αναπηρία του ιδίου») με πιο γενική επικεφαλίδα (όπως «Ειδική κατηγορία»), από την οποία δεν αποκαλύπτεται η συγκεκριμένη ειδική κατηγορία.
- Περαιτέρω, το ΑΣΕΠ πρέπει να απαλείψει τις ειδικές κατηγορίες δεδομένων από τα πεδία της αντίστοιχης στήλης (όπως το ποσοστό αναπηρίας). Στους πίνακες αυτούς μπορούν να παραμένουν τα στοιχεία ταυτοποίησης.



## Case study: ΑΠΔΠΧ 2/2020 (γνωμοδότηση) (7/8)

### Γνωμοδότηση της ΑΠΔΠΧ

3. Το ευρύτερο κοινό (εκτός των συνυποψηφίων) θα δύναται να ενημερώνεται για τα αποτελέσματα των ως άνω διαγωνισμών μέσω της ανάρτησης των πινάκων κατάταξης ειδικών κατηγοριών και διοριστέων χωρίς τη συμπερίληψη σε αυτούς των στοιχείων ταυτοποίησης (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο, ΑΔΤ), αλλά με παράθεση των υπολοίπων στοιχείων. **Κατά συνέπεια, το ΑΣΕΠ πρέπει να απαλείψει τα ως άνω αναφερόμενα στοιχεία ταυτοποίησης.**

4. Αναφορικά με τον **χρόνο διατήρησης της ανάρτησης** των επίμαχων πινάκων κατάταξης και διοριστέων, προτείνεται ο χρόνος αυτός να περιοριστεί στον απολύτως αναγκαίο και απαραίτητο και σύμφωνα με τον αρχικώς επιδιωκόμενο σκοπό της ανάρτησης. Επισημαίνεται ότι το ΑΣΕΠ κατά τη διαβούλευση με την Αρχή δεν κατέστησε σαφή τα κριτήρια για την ανάγκη χρονικής διατήρησης των επίμαχων πινάκων, δεν θα πρέπει, όμως, σε κάθε περίπτωση ο χρόνος αυτός να υπερβαίνει τα σχετικά αναφερόμενα στις διατάξεις περί χρόνου ισχύος των πινάκων διοριστέων (βλ. αρ. 17 παρ. 11 Ν. 2190/1994).



## Case study: ΑΠΔΠΧ 2/2020 (γνωμοδότηση) (8/8)

### ➤ Γνωμοδότηση της ΑΠΔΠΧ

Τέλος, τα ως άνω προτεινόμενα μέτρα ισχύουν **κατ' αναλογία** για την ανάρτηση των επίμαχων πινάκων και από τον **εκάστοτε δημόσιο φορέα πρόσληψης**, είτε στο κατάστημα της υπηρεσίας του, είτε στο διαδικτυακό του τόπο.

Το μέτρο αυτό προτείνεται για την ομοιόμορφη ανάρτηση των εν λόγω πινάκων.



# Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων (GDPR)- Δικαιώματα των Υποκειμένων των Δεδομένων



# Υφιστάμενα και νέα δικαιώματα για τα υποκείμενα των δεδομένων



- Δικαίωμα ενημέρωσης
- Δικαίωμα πρόσβασης
- **Δικαίωμα φορητότητας - NEO**
- **Δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής («δικαίωμα στη λήθη»)** - NEO
- Δικαίωμα περιορισμού στην επεξεργασία
- Δικαίωμα εναντίωσης
- **Ενίσχυση της παιδικής προστασίας - NEO**
- **Δικαίωμα στην ανθρωπίνη παρέμβαση σε περίπτωση λήψης αποφάσεων βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας - NEO**



# Δικαίωμα ενημέρωσης (άρθρα 12, 13 και 14) (1/4)



## Η ενημέρωση περιλαμβάνει (ενδεικτικά):

Η αρχή της διαφάνειας απαιτεί οποιαδήποτε ενημέρωση που απευθύνεται στο κοινό ή στο υποκείμενο των δεδομένων να είναι συνοπτική, εύκολα προσβάσιμη και εύκολα κατανοητή και να χρησιμοποιείται σαφής και απλή διατύπωση και, επιπλέον, κατά περίπτωση, απεικόνιση (αιτιολ. σκ. 58).

- Την ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπεύθυνου επεξεργασίας, τους σκοπούς επεξεργασίας και τους αποδέκτες των δεδομένων,
- τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων (εφόσον έχει ορισθεί), καθώς και τα στοιχεία επικοινωνίας του,
- αν τα προσωπικά δεδομένα πρόκειται να διαβιβασθούν στο εξωτερικό,
- το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων,
- την ύπαρξη των δικαιωμάτων πρόσβασης, αντίρρησης αλλά και ανάκλησης της συγκατάθεσης,
- κατά πόσο η παροχή δεδομένων αποτελεί νομική ή συμβατική υποχρέωση ή απαίτηση για τη σύναψη σύμβασης και άλλες πληροφορίες.



# Δικαίωμα ενημέρωσης (άρθρα 12, 13 και 14) (2/4)



Οι πληροφορίες ή η επικοινωνία θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους ακόλουθους κανόνες.

- πρέπει να είναι **συνοπτικές, διαφανείς, κατανοητές και εύκολα προσβάσιμες**.
- πρέπει να χρησιμοποιείται **απλή και σαφής διατύπωση**.
- η απαίτηση για **σαφή και απλή διατύπωση** είναι ιδιαίτερης σημασίας κατά την παροχή πληροφοριών **σε παιδιά**.
- οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται **γραφτώς «ή με άλλα μέσα, μεταξύ άλλων, εφόσον ενδείκνυται, ηλεκτρονικώς»**.
- **όταν ζητείται** από το υποκείμενο των δεδομένων, οι πληροφορίες μπορούν να δίνονται **προφορικά** και
- εν γένει, πρέπει να παρέχονται **δωρεάν**



# Δικαίωμα ενημέρωσης (άρθρα 12, 13 και 14) (3/4)



## Χρόνος που θα δοθεί η πληροφόρηση.

- Αν τα προσωπικά στοιχεία συλλέγονται **απευθείας** από τα υποκείμενα των δεδομένων, τότε η ενημέρωση πρέπει να δίδεται τη στιγμή της συλλογής.
- **Μέσω εκτελούντος:** Αν η ενημέρωση γίνεται μέσω τρίτου προσώπου (εκτελούντος), τότε θα πρέπει η ενημέρωση να δίνεται μέσω του τρίτου προσώπου.
- Σε περίπτωση που τα στοιχεία **δεν συλλέγονται απευθείας από το υποκείμενο των δεδομένων (π.χ. από άλλο Δήμο)**, τότε η ενημέρωσή του υποκειμένου των δεδομένων πρέπει να γίνεται εντός εύλογης προθεσμίας από τη συλλογή (λ.χ. εντός μηνός) και οπωσδήποτε πριν αυτά χρησιμοποιηθούν για πρώτη φορά.



# Δικαίωμα ενημέρωσης (άρθρα 12, 13 και 14) (4/4)



## Άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων.

Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας πρέπει:

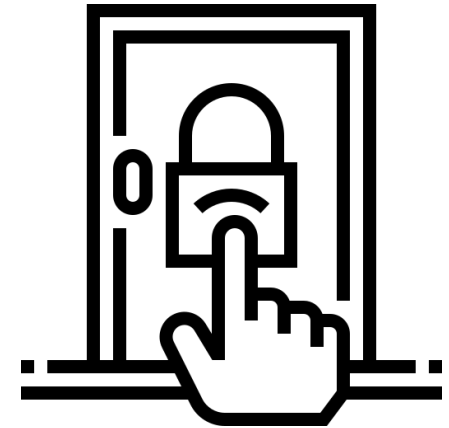
- να παρέχουν πληροφορίες στα υποκείμενα των δεδομένων σχετικά με τα δικαιώματά τους·
- να διευκολύνουν την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων που προβλέπονται στα άρθρα 15 έως 22 ΓΚΠΔ.



# Δικαίωμα πρόσβασης (άρθρο15)

Κάθε υποκείμενο των δεδομένων θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να γνωρίζει και να του ανακοινώνεται ιδίως:

- 1) Τους σκοπούς της επεξεργασίας,
- 2) Τις κατηγορίες των προσωπικών δεδομένων
- 3) Εφόσον είναι δυνατόν, για πόσο διάστημα γίνεται η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
- 4) Ποιοι αποδέκτες λαμβάνουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα,
- 5) Όταν τα δεδομένα δεν συλλέγονται απευθείας από το υποκείμενο των δεδομένων, κάθε διαθέσιμη πληροφορία
- 6) Το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην ΑΠΔΠΧ.
- 7) Ποια λογική ακολουθείται στην τυχόν αυτόματη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ποιες θα μπορούσαν να είναι οι συνέπειες της εν λόγω επεξεργασίας, τουλάχιστον όταν αυτή βασίζεται σε κατάρτιση προφίλ



# Διαγραφή και δικαίωμα στη λήθη

## Πότε ασκείται



1. Όταν τα δεδομένα δεν είναι πλέον απαραίτητα

2. Ανακαλείται η συγκατάθεση και δεν υπάρχει άλλος νόμιμος τρόπος επεξεργασίας

3. Το πρόσωπο άσκησε δικαίωμα εναντίωσης και δεν υπάρχουν λόγοι που υπερσχύουν

4. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν παράνομα

5. Τα δεδομένα πρέπει να διαγραφούν για να τηρηθεί νομική υποχρέωση που προβλέπεται στο Δίκαιο

6. Τα δεδομένα αφορούν ανήλικους και συλλέχθηκαν στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας

## Ενέργειες Υπευθύνου

Στάθμιση με το δικαίωμα στην έκφραση

Έλεγχος αν υπάρχει νομική υποχρέωση τήρησης, συντρέχει δημόσιο συμφέρον, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας και αρχειοθέτησης

Διαγραφή

Ενημέρωση τρίτων

Εφαρμογή κατάλληλων τεχνικών μέτρων



# ΔΙΑΥΓΕΙΑ (νομολογία ΑΠΔΠΧ): Ποια στοιχεία αναρτώνται; (1/6)

## ΑΠΔΠΧ 45/2016, σκέψη 8

«Η ανάρτηση δεδομένων, όπως ο αριθμός φορολογικού μητρώου, ο αριθμός του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας αλλά και ο τραπεζικός λογαριασμός, που περιέχονται στα χρηματικά εντάλματα πληρωμής ή σε άλλες διοικητικές πράξεις που αναρτώνται στο διαδίκτυο παραβιάζει προδήλως την αρχή της αναλογικότητας καθώς η δημοσίευση λεπτομερών στοιχείων που αφορούν φυσικά πρόσωπα δεν είναι απολύτως αναγκαία για την τήρηση της αρχής της διαφάνειας, ενώ θίγει αδικαιολογήτως το ατομικό δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων και ως εκ τούτου, δεν επιτρέπεται».



# ΔΙΑΥΓΕΙΑ: Ποια στοιχεία αναρτώνται; (2/6)

## ΑΠΔΠΧ 45/2016 (σκέψη 13)

- Ως προς το είδος των προσωπικών δεδομένων που θα περιέχει η αναρτητέα στο πρόγραμμα «Διαύγεια» περίληψη μίας σύμβασης μίσθωσης έργου, από το συνδυασμό των διατάξεων του άρθρ. 5 του ν. 3861/2010 και των θεμελιωδών προϋποθέσεων νομιμότητας επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων που επιτάσσει το άρθρ. 4 του ν. 2472/1992, προκύπτει ότι θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα απολύτως απαραίτητα προσωπικά δεδομένα – και όχι περισσότερα – από αυτά που απαιτούνται εν όψει της εξυπηρέτησης του σκοπού της διαφάνειας.
- Ως τέτοια νοούνται το **ονοματεπώνυμο και το πατρώνυμο, καθώς επίσης, και η επαγγελματική διεύθυνση.**



## ΔΙΑΥΓΕΙΑ: Ποια στοιχεία αναρτώνται; (3/6)

### ΑΠΔΠΧ 45/2016 (σκέψη 13)

- Ως εκ τούτου, η δημοσίευση της διεύθυνσης οικίας, όταν πρόκειται για κατοικία φυσικού προσώπου και όχι επαγγελματική διεύθυνση, δεν μπορεί είναι ανεκτή υπό το πρίσμα της αρχής της αναλογικότητας καθόσον δεν αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για την εξυπηρέτηση του σκοπού της διαφάνειας, ενώ το ίδιο ισχύει και για το ΑΦΜ αλλά και τον αριθμό της αστυνομικής ταυτότητας του συμβαλλόμενου φυσικού προσώπου.
- Προφανώς, λοιπά ουσιώδη στοιχεία της σύμβασης εν όψει της εξυπηρέτησης του σκοπού της διαφάνειας, όπως είναι η διάρκειά της, το αντικείμενό της αλλά και το σχετικό χρηματικό ποσό, τα οποία αποτελούν επίσης δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα – εφόσον φυσικό πρόσωπο είναι συμβεβλημένο μέλος – θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στην περίληψη της σύμβασης ανάθεσης έργου.



# ΔΙΑΥΓΕΙΑ: Ποια στοιχεία αναρτώνται; (4/6)

## ΑΠΔΠΧ 112/2017 (σκέψη 4)

- Οι αναρτώμενες πράξεις απαριθμούνται λεπτομερώς και περιοριστικά στην παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 3861/2010 (πλέον άρθρο 76 Ν4727/2020), στις διατάξεις δε της παραγράφου 4 περ. 16 δεν περιλαμβάνονται οι επίμαχες αποφάσεις της Συγκλήτου, ήτοι πράξεις που αναφέρονται για παράδειγμα σε επιστροφή εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης και επιβολή ποινικής ρήτηρας σε βάρος του ιδιώτη αντισυμβαλλόμενου μέρους και γενικότερα ειδικότερες πράξεις που σχετίζονται με την ανώμαλη εξέλιξη της ενοχικής σχέσης που απορρέει από την αρχική σύμβαση του δημόσιου έργου.
- Επομένως, δεν καθίσταται υποχρεωτική η δημοσίευσή τους.
- Εξάλλου, ακόμα και αν θεωρηθεί ότι οι επίμαχες αποφάσεις αποτελούν μέρος της αρχικής σύμβασης μεταξύ του προσφεύγοντος και του Πανεπιστημίου, αυτές δεν απαιτείται να αναρτώνται, δεδομένου ότι οι απαιτήσεις δημοσιοποίησης του Ν. 3861/2010 καλύπτονται με την πρότερη ανάρτηση της πράξης ανάληψης υποχρεώσεων, δηλαδή της αρχικής σύμβασης, οι δε εν λόγω αποφάσεις δεν επιφέρουν νέα ρύθμιση (βλ. Γνωμ. ΝΣΚ 377/2012).



# ΔΙΑΥΓΕΙΑ: Ποια στοιχεία αναρτώνται; (5/6)

## ΑΠΔΠΧ 112/2017 (σκέψη 4)

- Επομένως, ο σκοπός του Ν.3861/2010, ήτοι η δημοσιοποίηση, μεταξύ άλλων, των επιμέρους δαπανών Υπουργείων, ΝΠΔΔ, κλπ, εκπληρώνεται με την ανάρτηση των αποφάσεων ανάληψης δαπανών, ενώ για τις πράξεις που σχετίζονται με αυτές, ωστόσο δεν αποτελούν νέα ρύθμιση, αλλά ούτε και περιλαμβάνονται στις περιοριστικώς αναφερόμενες αναρτητέες στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» διοικητικές πράξεις της παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 3861/2010, δεν υφίσταται αντίστοιχη υποχρέωση ανάρτησης στο «Πρόγραμμα Διαύγεια».
- Επιπλέον, οι επίμαχες αποφάσεις δεν αναφέρονται σε δαπάνες που βαρύνουν τον δημόσιο φορέα, ώστε να δικαιολογείται η δημοσιοποίησή τους για τους σκοπούς της διαφάνειας της κρατικής δράσης (βλ. Γνωμ. ΝΣΚ 198/2011).



# ΔΙΑΥΓΕΙΑ: Ποια στοιχεία αναρτώνται; (6/6)

## ΑΠΔΠΧ 112/2017 (σκέψη 4)

- Αντιθέτως, οι εν λόγω αποφάσεις αναφέρονται σε γεγονότα που ενδέχεται να υποκρύπτουν πλημμελή εκτέλεση της σύμβασης εκ μέρους του ιδιώτη συμβαλλόμενου μέρους, γεγονός που δεν εξυπηρετεί σε κάθε περίπτωση το σκοπό του ως άνω νόμου.
- Εξάλλου, τέλος, η υποχρεωτική δημοσίευση των επίμαχων αποφάσεων δεν προβλέπεται σε κάποια άλλη διάταξη νόμου.
- Κατά συνέπεια, *«εφόσον στην κείμενη ειδική νομοθεσία δεν προβλέπεται, για τους λόγους που ο νομοθέτης επέλεξε να μη προβλέπεται, ως υποχρεωτική η δημοσίευση, δεν είναι υποχρεωτική ούτε η καθ' υποκατάσταση αυτής ανάρτηση στο διαδίκτυο, της σχετικής δημοσιότητας εξασφαλιζομένης, εν πάση περιπτώσει, με την τήρηση της διαδικασίας που διαγράφεται από τις εφαρμοστέες διατάξεις, στα όρια και την έκταση που κατά περίπτωση διαγράφεται»* (βλ. Γνωμ. ΝΣΚ 65/2011).



# Δικαίωμα στη φορητότητα (1/3)

## Άρθρο 20 ΓΚΠΔ

1. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να λαμβάνει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, και τα οποία έχει παράσχει σε υπεύθυνο επεξεργασίας, σε δομημένο, κοινώς χρησιμοποιούμενο και αναγνώσιμο από μηχανήματα μορφότυπο, καθώς και το δικαίωμα να διαβιβάζει τα εν λόγω δεδομένα σε άλλον υπεύθυνο επεξεργασίας χωρίς αντίρρηση από τον υπεύθυνο επεξεργασίας στον οποίο παρασχέθηκαν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όταν
  - η επεξεργασία βασίζεται
    - α) σε συγκατάθεση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή
    - β) σε σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) και
  - η επεξεργασία διενεργείται με αυτοματοποιημένα μέσα.



## Δικαίωμα στη φορητότητα (2/3)

Η φορητότητα των δεδομένων παρέχει στα υποκείμενα των δεδομένων τη δυνατότητα να λαμβάνουν και να χρησιμοποιούν περαιτέρω τα δεδομένα «τους» για δικούς τους σκοπούς και σε διαφορετικές υπηρεσίες.

Το εν λόγω δικαίωμα διευκολύνει την ικανότητά τους να διακινούν, να αντιγράφουν ή να μεταφέρουν εύκολα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από ένα περιβάλλον ΤΠ σε άλλο, χωρίς αντίρρηση.



## Δικαίωμα στη φορητότητα (3/3)



Η επεξεργασία βασίζεται σε συγκατάθεση ή σύμβαση

Διενεργείται με αυτοματοποιημένα μέτρα

Δεν θίγονται δικαιώματα τρίτων

Χρήση κοινών μορφοτύπων

Λήψη μέτρων ασφάλειας κατά τη φορητότητα

Αποστολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας που θα υποδείξει το άτομο



# Αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων (κατάρτιση προφίλ)

## Τι σημαίνει;

- = Το δικαίωμα του υποκειμένου να μην αξιολογείται, ακολούθως δε να μην υπόκειται σε απόφαση που λαμβάνεται αποκλειστικά βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ,
- εκτός κι αν η απόφαση είναι αναγκαία για τη σύναψη ή την εκτέλεση σύμβασης, βασίζεται στη συγκατάθεση ή επιτρέπεται από διάταξη εθνικού ή ευρωπαϊκού νομοθετήματος.



## Αυτό σημαίνει

- α) ειδική ενημέρωση του υποκειμένου
- β) το δικαίωμα ανθρώπινης παρέμβασης
  - αα) δικαίωμα διατύπωσης της άποψης του επί της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας
  - ββ) δικαίωμα να λαμβάνει αιτιολόγηση της απόφασης που ελήφθη στο πλαίσιο της εν λόγω εκτίμησης και
  - γγ) δικαίωμα του υποκειμένου να αμφισβητήσει την απόφαση.



# Αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων (κατάρτιση προφίλ)

Η αυτοματοποιημένη λήψη αποφάσεων είναι η ικανότητα λήψης αποφάσεων με τεχνολογικά μέσα και χωρίς τη συμμετοχή του ανθρώπου.



Profiling  
Gdpr

## Παράδειγμα:

Η επιβολή προστίμων για παραβάσεις του ορίου ταχύτητας αποκλειστικά με βάση αποδεικτικά στοιχεία από κάμερες παρακολούθησης της ταχύτητας αποτελεί αυτοματοποιημένη διαδικασία λήψης αποφάσεων η οποία δεν περιλαμβάνει κατ' ανάγκη κατάρτιση προφίλ.

Εντούτοις, θα μπορούσε να καταστεί απόφαση με βάση την κατάρτιση προφίλ σε περίπτωση που οι συνήθειες οδήγησης του φυσικού προσώπου παρακολουθούνται διαχρονικά, και, για παράδειγμα, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου είναι αποτέλεσμα αξιολόγησης που περιλαμβάνει και άλλους παράγοντες, όπως το κατά πόσον η υπέρβαση του ορίου ταχύτητας αποτελεί υποτροπή ή κατά πόσον ο οδηγός έχει διαπράξει άλλες πρόσφατες οδικές παραβάσεις.



# Δικαίωμα περιορισμού στην επεξεργασία (άρθρα 4 παρ. 3, 12, 18 και 19)



Εξειδικεύεται, περαιτέρω, το δικαίωμα περιορισμού στην επεξεργασία σε περίπτωση:

1. ανακρίβειας των τηρούμενων δεδομένων,
2. παράνομης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων,
3. σε περίπτωση που ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν χρειάζεται πλέον τα δεδομένα για τους σκοπούς της επεξεργασίας
4. το υποκείμενο των δεδομένων αντιτάσσεται στην επεξεργασία.



# Δικαίωμα εναντίωσης



Το υποκείμενο των δεδομένων έχει επίσης δικαίωμα να αντιτάσσεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται για την **εκπλήρωση καθήκοντος, που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον** ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή για λόγους **έννομων συμφερόντων του υπευθύνου επεξεργασίας ή τρίτου μέρους**.

Περαιτέρω, όταν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υφίστανται επεξεργασία για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης, το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να αντιταχθεί στην επεξεργασία - συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ στον βαθμό που αυτή συνδέεται με την εν λόγω απευθείας εμπορική προώθηση- είτε πρόκειται για αρχική είτε για περαιτέρω επεξεργασία, ανά πάσα στιγμή και χωρίς χρέωση.



## Ενίσχυση της παιδικής προστασίας (άρθρα 4 στοιχ. 25, 6 παρ. 1 στοιχ. στ', 8, 12 παρ. 1)

Εκκινώντας από την παραδοχή ότι τα παιδιά έχουν μικρότερη επίγνωση των σχετικών κινδύνων, συνεπειών και εγγυήσεων, καθώς και των δικαιωμάτων τους σε σχέση με την επεξεργασία προσωπικών τους δεδομένων, ο Κανονισμός λαμβάνει ειδική μέριμνα για την προσφορά υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας απευθείας σε παιδιά.



Consent

Συγκεκριμένα, σε περίπτωση που το παιδί είναι κάτω των 16 ετών, η επεξεργασία είναι νόμιμη μόνον εάν συγκατατίθενται οι γονείς ή το πρόσωπο που έχει τη γονική μέριμνα.

Καθόσον αφορά στην ενημέρωση που απευθύνεται σε παιδιά, γίνεται δεκτό ότι αυτή θα πρέπει να διατυπώνεται σε σαφή και απλή γλώσσα την οποία το παιδί να μπορεί να κατανοεί εύκολα.



# Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων (GDPR)- Υποχρεώσεις Συμμόρφωσης



# Υποχρεώσεις επιχειρήσεων και οργανισμών ως υπεύθυνοι επεξεργασίας (1/2)



# Υποχρεώσεις επιχειρήσεων και οργανισμών ως υπεύθυνοι επεξεργασίας (2/2)



- Τήρηση αρχείου δραστηριοτήτων επεξεργασίας (άρθρο 30)
- Ορισμός υπεύθυνου προστασίας δεδομένων (DPO) (άρθρα 37 – 39)
- Υποχρέωση εκπόνησης εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων (άρθρα 35 και 36)
- Ασφάλεια επεξεργασίας (άρθρα 5 παρ. 1 στοιχ. στ' και 32)
- Προστασία των δεδομένων ήδη από το σχεδιασμό ή εξ ορισμού (άρθρο 4 παρ. 5, άρθρο 5 παρ.1 στοιχ. γ' και άρθρο 25)
- Γνωστοποίηση τυχόν παραβίασης προσωπικών δεδομένων στην εποπτική αρχή (υπό προϋποθέσεις και στα θιγόμενα πρόσωπα) (άρθρα 33 και 34)
- Εποπτεία του εκτελούντος την επεξεργασία (άρθρα 4 παρ. 8, 28 και 29)



# Καταγραφή Επεξεργασιών



# Καταγραφή Επεξεργασιών

Υπεύθυνος επεξεργασίας με >250 συνεργατών ή για επεξεργασίες υψηλού κινδύνου

Για κάθε δραστηριότητα επεξεργασίας, καταγράφονται τα ακόλουθα στοιχεία:

- Σκοποί επεξεργασίας
- Δεδομένα και υποκείμενα
- Αποδέκτες δεδομένων
- Ενδεχόμενες διαβιβάσεις εκτός ΕΕ
- Χρόνος τήρησης
- Οργανωτικά και τεχνικά μέτρα προστασίας

Παρόμοια υποχρέωση για τον εκτελούντα την επεξεργασία

Κατόπιν αιτήματος, το αρχείο επεξεργασιών τίθεται στη διάθεση της εποπτικής αρχής



# Χρησιμότητα Αρχείου Δραστηριοτήτων στο στάδιο της συμμόρφωσης (αλλά και μετά)

Το αρχείο δραστηριοτήτων μπορεί να βοηθήσει την επιχείρηση να διαγνώσει τα κενά της και να λάβει τα ενδεικνυόμενα μέτρα σε σχέση με τις ακόλουθες απαιτήσεις του κανονισμού:

1. Υποχρέωση λογοδοσίας και τεκμηρίωσης (άρθρο 5 παρ. 2)
2. Υποχρέωση εκπόνησης εκτίμησης αντικτύπου για επεξεργασίες υψηλού κινδύνου για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων (άρθρο 35)
3. Εποπτεία του εκτελούντος την επεξεργασία (άρθρα 4 παρ. 8, 28 και 29)
4. Έλεγχος νομιμότητας της επεξεργασίας (άρθρο 6)
5. Υποχρέωση ενημέρωσης των υποκειμένων (άρθρα 12-14)



# Υπεύθυνος προστασίας δεδομένων

## Data Protection Officer (DPO)



- Ορισμός υπευθύνου προστασίας δεδομένων
  - ❖ Δημόσιες αρχές ή φορείς
  - ❖ Τακτική και συστηματική παρακολούθηση σε ευρεία κλίμακα
  - ❖ Ειδικές κατηγορίες δεδομένων (ευαίσθητα δεδομένα)
- Θέση υπευθύνου
- Καθήκοντα υπευθύνου προστασίας δεδομένων



# Εισαγωγικές παρατηρήσεις

## ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

### 1) Υπεύθυνος Επεξεργασίας Δεδομένων

Καθορίζει το σκοπό και τα μέσα της επεξεργασίας

### 2) Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ)

Παρέχει συνδρομή στον Υπεύθυνο Επεξεργασίας ή τον εκτελούντα την επεξεργασία κατά την παρακολούθηση της εσωτερικής συμμόρφωσής του (Υπευθύνου Επεξεργασίας) προς τις διατάξεις του Κανονισμού.

- Ο ΥΠΔ μπορεί να είναι είτε υπάλληλος του υπεύθυνου επεξεργασίας είτε να συνεργάζεται μαζί του με σύμβαση παροχής υπηρεσιών.
- Σε κάθε περίπτωση πρέπει να διασφαλίζεται ότι παρέχει τις υπηρεσίες του με ανεξάρτητο τρόπο.



# Ορισμός Υπεύθυνου Επεξεργασίας Δεδομένων

(άρθρο 37) - Υποχρεωτικός ορισμός (παρ. 1)



α) όταν η επεξεργασία διενεργείται από δημόσια αρχή ή φορέα, εκτός από δικαστήρια που ενεργούν στο πλαίσιο της δικαιοδοτικής τους αρμοδιότητας,

β) όταν οι βασικές δραστηριότητες του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία αποτελούνται από επεξεργασίες, οι οποίες απαιτούν τακτική και συστηματική παρακολούθηση των υποκειμένων των δεδομένων σε μεγάλη κλίμακα, και

γ) όταν οι βασικές δραστηριότητες του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία αποτελούνται από μεγάλης κλίμακας επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή δεδομένων που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα.



# Μπορεί ο ΥΠΔ να είναι νομικό πρόσωπο;



- Ο ΥΠΔ μπορεί να είναι νομικό πρόσωπο, όπως λ.χ. δικηγορικές εταιρείες ή εταιρείες συμβούλων.
- Θα πρέπει όμως να οριστεί ένα πρόσωπο ως σημείο επαφής.



# Η θέση του ΥΠΔ (άρθρο 38)

## Συμμετοχή του ΥΠΔ σε όλα τα ζητήματα που αφορούν στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων



- Άρθρο 38 παρ. 1: «Ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία διασφαλίζουν ότι ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων συμμετέχει, δεόντως και εγκαίρως, σε όλα τα ζητήματα τα οποία σχετίζονται με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».
- Η γνώμη του ΥΠΔ θα πρέπει να ζητείται εγκαίρως και να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη. Σε περίπτωση διαφωνίας, καλό είναι να αιτιολογείται ειδικά η αντίθετη γνώμη και να καταγράφεται.
- Η επιχείρηση πρέπει να συμβουλευέται άμεσα τον ΥΠΔ και σε περίπτωση διαπίστωσης παραβίασης προσωπικών δεδομένων.



## Η θέση του ΥΠΔ (άρθρο 38) - Αναγκαίοι πόροι (1/2)



- Άρθρο 38 παρ. 2: «Ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία στηρίζουν τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων στην άσκηση των καθηκόντων που αναφέρονται στο άρθρο 39 παρέχοντας απαραίτητους πόρους για την άσκηση των εν λόγω καθηκόντων και πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και σε πράξεις επεξεργασίας, καθώς και πόρους απαραίτητους για τη διατήρηση της εμπειρογνώσεώς του».



## Η θέση του ΥΠΔ (άρθρο 38) - Αναγκαίοι πόροι (2/2)

Στον ΥΠΔ παρέχεται, μεταξύ άλλων:

- Ενεργής υποστήριξη από την επιχείρηση.
- Επαρκής χρόνος για την εκτέλεση των καθηκόντων του.
- Επαρκής υποστήριξη σε τεχνικά και οικονομικά μέσα (υποδομές, γραφεία, εξοπλισμός).
- Πρόσβαση σε άλλα τμήματα της επιχείρησης, όπως λ.χ. στο Τμήμα Προσωπικού και της Πληροφορικής.
- Συνεχόμενη εκπαίδευση



## Η θέση του ΥΠΔ (άρθρο 38)

### Εκτέλεση καθηκόντων με ανεξάρτητο τρόπο (1/2)



- Άρθρο 38 παρ. 3: *«Ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία διασφαλίζει ότι ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων δεν λαμβάνει εντολές για την άσκηση των εν λόγω καθηκόντων. ... Ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων λογοδοτεί απευθείας στο ανώτατο διοικητικό επίπεδο του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία».*
- Αιτιολογική σκέψη 97: *Οι ΥΠΔ «ανεξάρτητα από το κατά πόσον είναι υπάλληλοι του υπευθύνου επεξεργασίας, θα πρέπει να είναι σε θέση να εκτελούν τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντά τους με ανεξάρτητο τρόπο».*



## Η θέση του ΥΠΔ (άρθρο 38)

### Εκτέλεση καθηκόντων με ανεξάρτητο τρόπο (2/2)



Η παράγραφος 3 του άρθρου 38 ορίζει περαιτέρω ότι ο ΥΠΔ

- *«Δεν απολύεται ούτε υφίσταται κυρώσεις από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκτελούντα την επεξεργασία επειδή επιτέλεσε τα καθήκοντά του».*
- Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται κυρίως όταν ο ΥΠΔ είναι υπάλληλος της εταιρείας.
- Με τη διάταξη ενισχύεται η ανεξαρτησία και η αυτονομία του ΥΠΔ κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.



## Η θέση του ΥΠΔ (άρθρο 38) - Σύγκρουση συμφερόντων



Άρθρο 38 παρ. 6: «Ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων μπορεί να επιτελεί και άλλα καθήκοντα και υποχρεώσεις. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω καθήκοντα και υποχρεώσεις δεν συνεπάγονται σύγκρουση συμφερόντων».



- ΥΠΔ υπάλληλος της εταιρείας  
(π.χ. Διευθυντής Προσωπικού ή Πληροφορικής)



- ΥΠΔ εξωτερικός συνεργάτης  
(π.χ. συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις)



## Καθήκοντα του ΥΠΔ (άρθρο 39) (1/3)



Το άρθρο 39 παρ. 1 ορίζει ότι ο ΥΠΔ έχει τουλάχιστον τα ακόλουθα καθήκοντα:

- α) **ενημερώνει και συμβουλεύει** τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκτελούντα την επεξεργασία και τους υπαλλήλους, που επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα, ως προς τις υποχρεώσεις τους
- β) **παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό**, με άλλες διατάξεις της Ένωσης ή του κράτους μέλους σχετικά με την προστασία δεδομένων και με τις πολιτικές του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία σε σχέση με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- γ) **παρέχει συμβουλές**, όταν ζητείται, όσον αφορά **την εκτίμηση αντικτύπου** σχετικά με την προστασία των δεδομένων και παρακολουθεί την υλοποίησή της σύμφωνα με το άρθρο 35.



## Καθήκοντα του ΥΠΔ (άρθρο 39) (2/3)



**δ) συνεργάζεται με την εποπτική αρχή.**

Σημείο τριβής με τον Νομικό Σύμβουλο της επιχείρησης λόγω και της «ανεξαρτησίας» του ΥΠΔ.

**ε) ενεργεί ως σημείο επικοινωνίας για την εποπτική αρχή για ζητήματα που σχετίζονται με την επεξεργασία, περιλαμβανομένης της προηγούμενης διαβούλευσης που αναφέρεται στο άρθρο 36, και πραγματοποιεί διαβουλεύσεις, ανάλογα με την περίπτωση, για οποιοδήποτε άλλο θέμα.**

## Καθήκοντα του ΥΠΔ (άρθρο 39) (3/3)



- **Άρθρο 39 παρ. 2:** *«Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων λαμβάνει δεόντως υπόψη τον κίνδυνο που συνδέεται με τις πράξεις επεξεργασίας, συνεκτιμώντας τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας».*
- Η διάταξη αυτή έχει την έννοια ότι ο ΥΠΔ θα πρέπει να κατατάσσει τις εργασίες του ανάλογα με τον βαθμό επικινδυνότητας μιας επεξεργασίας σε σχέση με την προστασία των προσωπικών δεδομένων.



# Εκτίμηση αντικτύπου και προηγούμενη διαβούλευση



Για επεξεργασίες υψηλού κινδύνου, πριν την εφαρμογή τους, υποχρέωση εκτίμησης αντικτύπου:

- Ζητείται η γνώμη του υπευθύνου προστασίας δεδομένων
- Εποπτική αρχή δημοσιοποιεί λίστα επεξεργασιών υψηλού κινδύνου
- Διαβούλευση με την εποπτική αρχή αν παραμένει υψηλός κίνδυνος



# Πότε μία επεξεργασία είναι υψηλού κινδύνου (οπότε απαιτείται DPIA);

Σε περίπτωση:

ή

Συστηματικής και εκτενής αξιολόγησης προσωπικών πτυχών που βασίζεται σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία (κατάρτιση προφίλ) και στην οποία βασίζονται αποφάσεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα ή επηρεάζουν σημαντικά το φυσικό πρόσωπο

ή

Μεγάλης κλίμακας επεξεργασίας των ευαίσθητων δεδομένων του άρθρου 9 ή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 10

Συστηματικής παρακολούθησης δημοσίως προσβάσιμου χώρου σε μεγάλη κλίμακα



# Καταγραφή Επεξεργασιών

| Παραδείγματα πράξεων επεξεργασίας                                                                                                                                                                                                                                 | Πιθανά συναφή κριτήρια                                                                                                                                                                                                                                            | Ενδέχεται να απαιτείται διενέργεια ΕΑΠΔ; |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| Νοσοκομείο που επεξεργάζεται τα γενετικά δεδομένα και τα δεδομένα υγείας των ασθενών του (πληροφοριακό σύστημα του νοσοκομείου).                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ευαίσθητα δεδομένα ή δεδομένα εξαιρετικά προσωπικού χαρακτήρα.</li> <li>- Δεδομένα που αφορούν ευάλωτα υποκείμενα δεδομένων.</li> <li>- Δεδομένα μεγάλης κλίμακας επεξεργασίας.</li> </ul>                               | Ναι                                      |
| Χρήση συστήματος βιντεοσκόπησης για την παρακολούθηση της οδικής συμπεριφοράς σε αυτοκινητοδρόμους. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας σκοπεύει να χρησιμοποιεί έξυπνο σύστημα ανάλυσης βίντεο για να απομονώνει τα οχήματα και να αναγνωρίζει αυτόματα τις πινακίδες τους. | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Συστηματική παρακολούθηση.</li> <li>- Καινοτόμος χρήση ή εφαρμογή τεχνολογικών ή οργανωτικών λύσεων.</li> </ul>                                                                                                          |                                          |
| Εταιρεία που παρακολουθεί συστηματικά τις δραστηριότητες των εργαζομένων της, καθώς και τον σταθμό εργασίας τους, τη δραστηριότητά τους στο διαδίκτυο κ.ο.κ.                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Συστηματική παρακολούθηση.</li> <li>- Δεδομένα που αφορούν ευάλωτα υποκείμενα δεδομένων.</li> </ul>                                                                                                                      |                                          |
| Συλλογή δημόσιων δεδομένων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την κατάρτιση προφίλ.                                                                                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Αξιολόγηση ή βαθμολόγηση.</li> <li>- Δεδομένα μεγάλης κλίμακας επεξεργασίας.</li> <li>- Αντιστοίχιση ή συνδυασμός συνόλων δεδομένων.</li> <li>- Ευαίσθητα δεδομένα ή δεδομένα εξαιρετικά προσωπικού χαρακτήρα</li> </ul> | Όχι                                      |
| Ηλεκτρονικό περιοδικό που χρησιμοποιεί κατάλογο ηλεκτρονικών διευθύνσεων για να αποστέλλει γενικές ημερήσιες συνόψεις στους συνδρομητές του.                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Δεδομένα μεγάλης κλίμακας επεξεργασίας.</li> </ul>                                                                                                                                                                       |                                          |
| Δικτυακός τόπος ηλεκτρονικού εμπορίου που διαφημίζει ανταλλακτικά αυτοκινήτων-αντικών και περιλαμβάνει περιορισμένη κατάρτιση προφίλ                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Αξιολόγηση ή βαθμολόγηση.</li> </ul>                                                                                                                                                                                     |                                          |



# Ασφάλεια επεξεργασίας



Κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας

- Ψευδώνυμα, κρυπτογράφηση
- Διασφάλιση απορρήτου, ακεραιότητα, διαθεσιμότητα
- Αντιμετώπιση φυσικών ή τεχνικών συμβάντων
- Αξιολόγηση και αναθεώρηση μέτρων
- Διαχείριση κινδύνων
- Κώδικες δεοντολογίας και πιστοποίηση



# Privacy by Design – Privacy by Default

## Άρθρο 25

«Λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις, το κόστος εφαρμογής και τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς επεξεργασίας, καθώς και τους κινδύνους διαφορετικής πιθανότητας επέλευσης και σοβαρότητας για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων από την επεξεργασία, ο υπεύθυνος επεξεργασίας εφαρμόζει αποτελεσματικά, **τόσο κατά τη στιγμή του καθορισμού των μέσων επεξεργασίας, όσο και κατά τη στιγμή της επεξεργασίας** κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, όπως η **ψευδωνυμοποίηση** σχεδιασμένα για την εφαρμογή αρχών προστασίας δεδομένων, όπως η **ελαχιστοποίηση δεδομένων**, και η ενσωμάτωση των απαραίτητων εγγυήσεων στην επεξεργασία κατά τρόπο ώστε να πληρούνται οι απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού και να προστατεύονται τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων».



# Παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (1/2)



**Ορισμός - άρθρο 4 (12) Γ.Κ.Π.Δ.**

«Η παραβίαση της ασφάλειας που οδηγεί σε τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, μεταβολή, άνευ άδειας κοινολόγηση ή πρόσβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάστηκαν, αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία»

**Παραβίαση της Εμπιστευτικότητας, Διαθεσιμότητας, Ακεραιότητας**



## Παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (2/2)

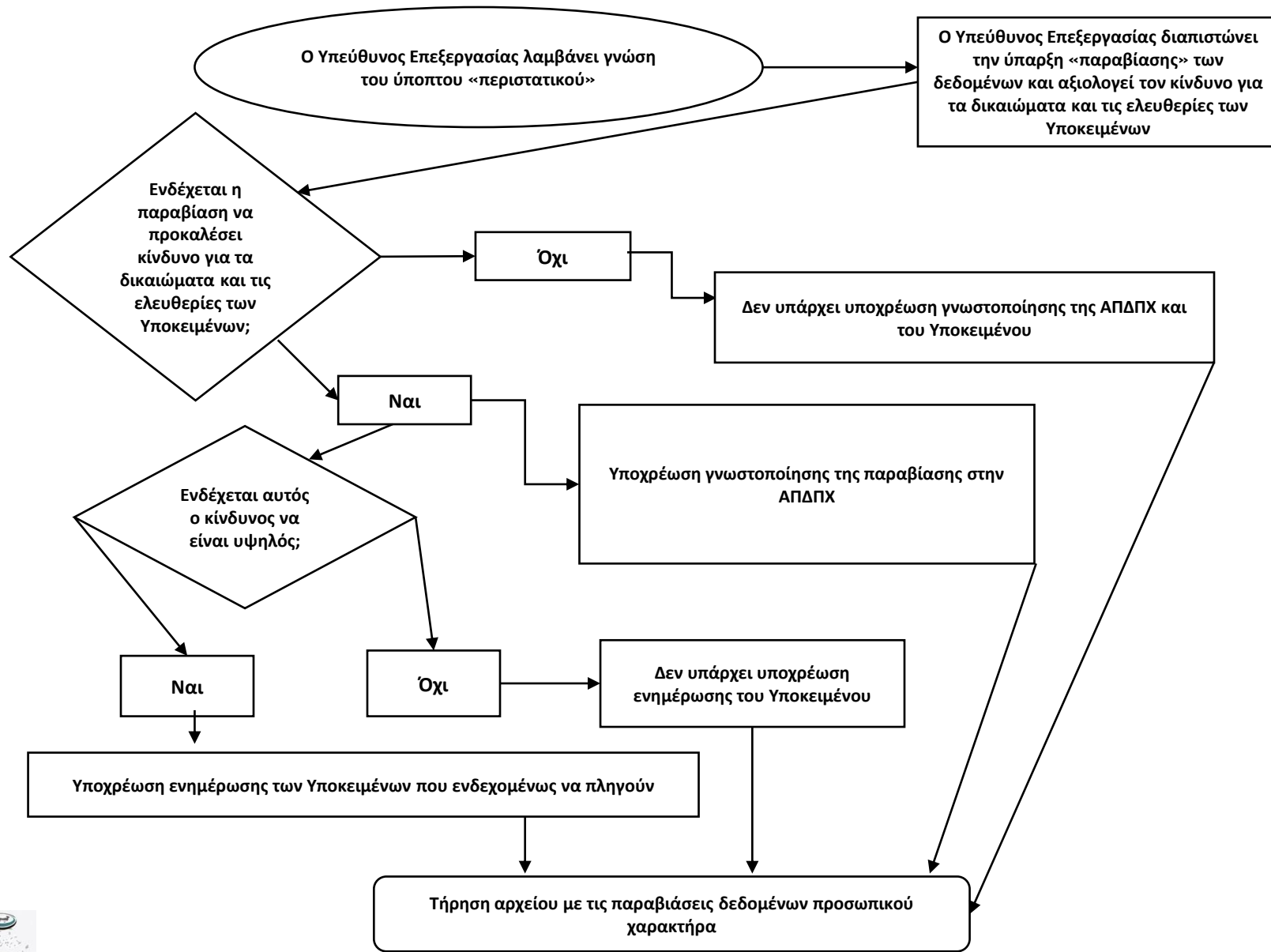


### Παραδείγματα:

- ❖ Η απώλεια ή η υποκλοπή δεδομένων ή εξοπλισμού στον οποίο είναι αποθηκευμένα δεδομένα (π.χ. φορητός υπολογιστής, usb κ.ά).
- ❖ Η μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε εμπιστευτικές πληροφορίες
- ❖ Το ανθρώπινο σφάλμα (αποστολή e-mail σε λάθος αποδέκτες)
- ❖ Απρόβλεπτες καταστάσεις όπως πυρκαγιά ή πλημμύρα.
- ❖ Κακόβουλες επιθέσεις κ.ά.



# Σχεδιάγραμμα: Παρουσίαση υποχρεώσεων σε περίπτωση παραβιάσεων δεδομένων



# Άρθρο 33ΓΚΠΔ

## Γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων στην ΑΠΔΠΧ

### ΠΟΙΟΣ

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας. Ο εκτελών ενημερώνει τον υπεύθυνο.

### ΣΕ ΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Σε **ΟΛΕΣ** τις περιπτώσεις παραβίασης (εκτός αν δεν προκαλείται κίνδυνος)

### ΠΟΤΕ

Εντός 72 ωρών από τη στιγμή που ο υπεύθυνος αποκτά γνώση (αιτιολόγηση για την καθυστέρηση).



# Περιεχόμενο της γνωστοποίησης στην εποπτική Αρχή

Σε περίπτωση συμβάντος παραβίασης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει την υποχρέωση να:

- α) περιγράψει τη φύση της παραβίασης, συμπεριλαμβανομένων, όπου είναι δυνατό, των κατηγοριών και του κατά προσέγγιση αριθμού των επηρεαζόμενων υποκειμένων των δεδομένων, καθώς και των κατηγοριών και του κατά προσέγγιση αριθμού των επηρεαζόμενων αρχείων δεδομένων,
- β) ανακοινώσει το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου προστασίας δεδομένων ή άλλου υπεύθυνου επικοινωνίας, από τον οποίο μπορούν να ληφθούν περισσότερες πληροφορίες,
- γ) περιγράψει τις πιθανές συνέπειες της παραβίασης των δεδομένων,
- δ) περιγράψει τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή προτείνονται να ληφθούν από τον υπεύθυνο επεξεργασίας για την αντιμετώπιση της παραβίασης των δεδομένων καθώς και τα κατά περίπτωση μέτρα για τον μετριασμό των ενδεχόμενων δυσμενών συνεπειών της.



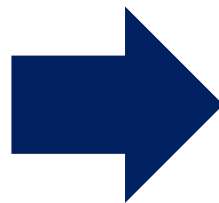
CONTENT



# Ανακοίνωση παραβίασης δεδομένων στο υποκείμενο των δεδομένων

## • ΣΕ ΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

- Όταν η παραβίαση ενδέχεται να θέσει σε υψηλό κίνδυνο τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων



## Κριτήρια αξιολόγησης του υψηλού κινδύνου (Enisa)

- ▶ Πλαίσιο και φύση της επεξεργασίας
- ▶ Συνθήκες παραβίασης (π.χ. κλοπή, τεχνικό/ανθρώπινο λάθος, κλπ.)
- ▶ Την δυνατότητα ταυτοποίησης των υποκειμένων των δεδομένων



# Πιστοποίηση (άρθρο 42)

- Ενθαρρύνεται η θέσπιση μηχανισμών πιστοποίησης προστασίας δεδομένων, σφραγίδων και σημάτων προστασίας δεδομένων, με σκοπό την απόδειξη της συμμόρφωσης προς τον Κανονισμό των πράξεων επεξεργασίας
- Εφαρμογή από υπεύθυνους ή εκτελούντες την επεξεργασία
- Αποτελεί απόδειξη συμμόρφωσης με τον Κανονισμό, χωρίς όμως να περιορίζει τις υποχρεώσεις τους
- Δεν θίγονται οι αρμοδιότητες των εποπτικών αρχών
- Η πιστοποίηση γίνεται από φορέα πιστοποίησης ή την εποπτική αρχή
- Πιστοποίηση για μέγιστη περίοδο 3 ετών, δυνατότητα ανανέωσης, ανάκληση
- Μητρώο με μηχανισμούς πιστοποιήσεων, σφραγίδων και σημάτων τηρείται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων και είναι δημόσια προσβάσιμο



# Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων (GDPR)- Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ)

# Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (1/2)



## Αποστολή

- Εποπτεία της εφαρμογής του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που αφορά στην προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά.

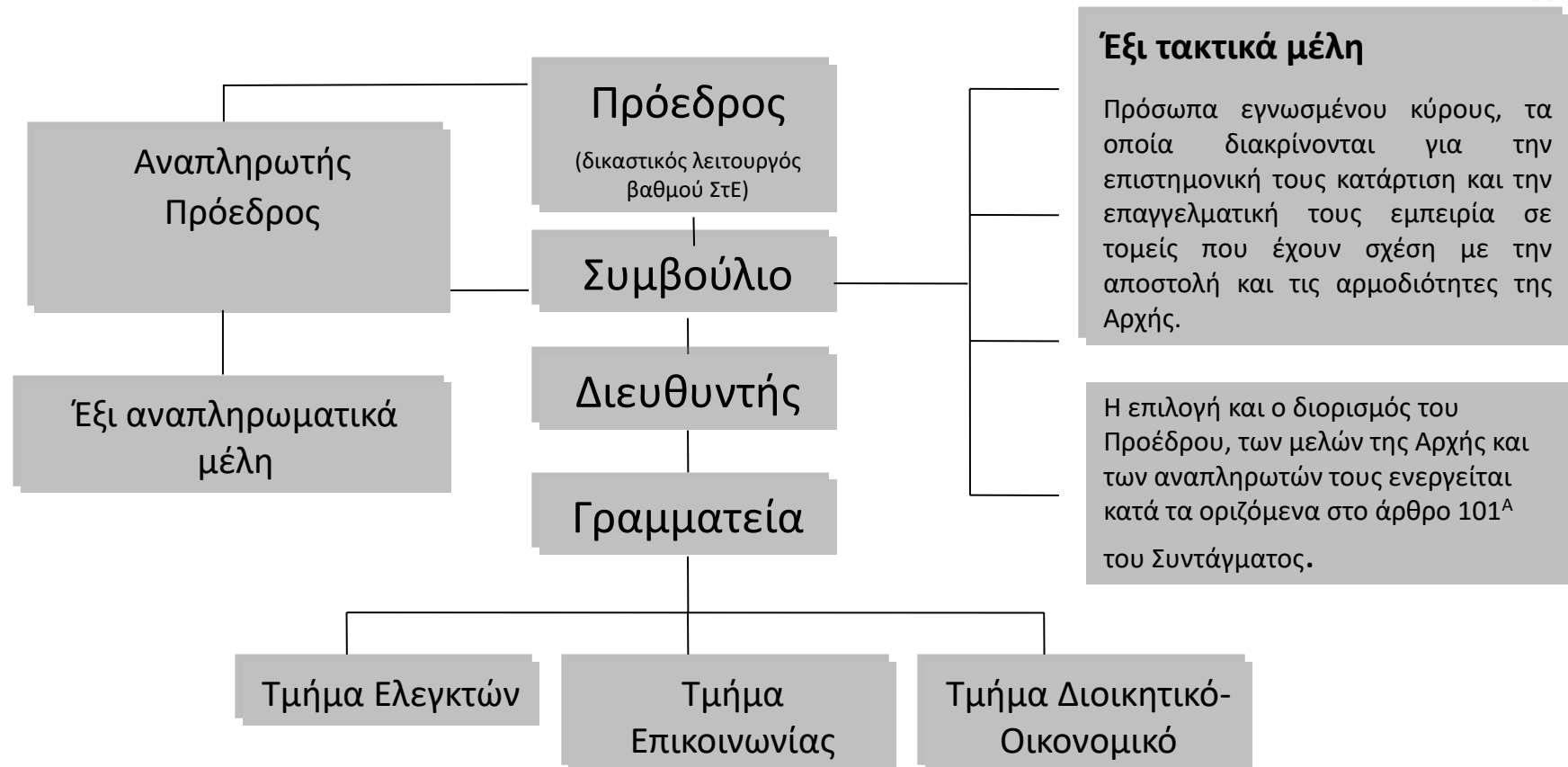
## Νομική Φύση

- Η Αρχή αποτελεί ανεξάρτητη διοικητική αρχή (συνταγματικά κατοχυρωμένη), και εξυπηρετείται από δική της γραμματεία.
- Η Αρχή δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε διοικητικό (ιεραρχικό) έλεγχο.
- Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τα μέλη της Αρχής είναι ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί και απολαύουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας.



# Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

## (2/2)



# Αρμοδιότητες ΑΠΔΠΧ (1/8)



- Παρακολουθεί και επιβάλλει την εφαρμογή του ΓΚΠΔ, του ν. 4624/2019 και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου έναντι της προστασίας προσωπικών δεδομένων.
- Προωθεί την ευαισθητοποίηση του κοινού στα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και των υπευθύνων και εκτελούντων επεξεργασία σχετικά με τις υποχρεώσεις τους. Ειδική προσοχή αποδίδεται σε δραστηριότητες που απευθύνονται ειδικά σε παιδιά.
- Παρέχει γνώμη για κάθε ρύθμιση που πρόκειται να περιληφθεί σε νόμο ή σε κανονιστική πράξη, η οποία αφορά επεξεργασία δεδομένων.
- Εκδίδει οδηγίες και απευθύνει συστάσεις για κάθε θέμα που αφορά την επεξεργασία δεδομένων, με την επιφύλαξη των καθηκόντων του ΕΣΠΔ.
- Παρέχει κατόπιν αιτήματος πληροφορίες στα υποκείμενα των δεδομένων σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων τους.



# Αρμοδιότητες ΑΠΔΠΧ (2/8)



- **Παραδείγματα**
- ΑΠΔΠΧ 6/2021 **Γνωμοδότηση** επί σχεδίου προεδρικού διατάγματος με τίτλο "Λήψη μέτρων για την εφαρμογή της απόφασης 2008/615/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 23ης Ιουνίου 2008 για την αναβάθμιση της διασυνοριακής συνεργασίας, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του διασυνοριακού εγκλήματος".
- ΑΠΔΠΧ 4/2021 **Γνωμοδότηση** σε σχέση με Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Οικονομικών για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό τη διευκόλυνση της χρήσης χρηματοοικονομικών και άλλων πληροφοριών για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ορισμένων ποινικών αδικημάτων και την κατάργηση της απόφασης 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου.
- ΑΠΔΠΧ 32/2021 απόφαση: **Κατευθυντήριες γραμμές** σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της τηλεργασίας



## Αρμοδιότητες ΑΠΔΠΧ (3/8)



- Χειρίζεται τις υποβληθείσες **καταγγελίες** για παράβαση διατάξεων του ΓΚΠΔ.
- Διενεργεί έρευνες ή ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.
- Καταρτίζει και διατηρεί κατάλογο σε σχέση με την απαίτηση για διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου (άρθρο 35 παρ. 4 του ΓΚΠΔ) και να παρέχει συμβουλές σχετικά με τις πράξεις επεξεργασίας του άρθρου 36 παρ. 2 του ΓΚΠΔ.
- Ενθαρρύνει την **κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας και εγκρίνει κώδικες δεοντολογίας** που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις.
- Ενθαρρύνει την **θέσπιση μηχανισμών πιστοποίησης προστασίας δεδομένων και σφραγίδων και σημάτων προστασίας των δεδομένων και εγκρίνει τα κριτήρια πιστοποίησης.**
- Σχεδιάζει και δημοσιεύει **απαιτήσεις διαπίστευσης** φορέα για την παρακολούθηση κωδίκων δεοντολογίας και φορέα πιστοποίησης.
- Συνεργάζεται με άλλες εποπτικές αρχές μέσω ανταλλαγής πληροφοριών και να παρέχει αμοιβαία συνδρομή σε αυτές με σκοπό τη διασφάλιση της συνεκτικότερης εφαρμογής του ΓΚΠΔ.
- Συμβάλλει στις δραστηριότητες του ΕΣΠΔ.



## Αρμοδιότητες ΑΠΔΠΧ (4/8)



- Δίνει εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας και στον εκτελούντα την επεξεργασία και, όπου συντρέχει περίπτωση, στον εκπρόσωπο του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία να παράσχουν κάθε πληροφορία την οποία απαιτεί για την εκτέλεση των καθηκόντων της,
- Διεξάγει **έρευνες με τη μορφή ελέγχων** για την προστασία των δεδομένων,
- Προβαίνει σε επανεξέταση των πιστοποιήσεων που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 7,
- Ειδοποιεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκτελούντα την επεξεργασία για εικαζόμενη παράβαση του παρόντος κανονισμού,
- Αποκτά, από τον υπεύθυνο επεξεργασίας και τον εκτελούντα την επεξεργασία, πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων της,
- Έχει πρόσβαση στις εγκαταστάσεις του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία, περιλαμβανομένων κάθε εξοπλισμού και μέσου επεξεργασίας δεδομένων, σύμφωνα με το δικονομικό δίκαιο της Ένωσης ή κράτους μέλους.



## Αρμοδιότητες ΑΠΔΠΧ (5/8)

- **Απευθύνει προειδοποιήσεις** στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία ότι σκοπούμενες πράξεις επεξεργασίας είναι πιθανόν να παραβαίνουν διατάξεις του παρόντος κανονισμού,
- **Απευθύνει επιπλήξεις** στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία όταν πράξεις επεξεργασίας έχουν παραβεί διατάξεις του παρόντος κανονισμού,
- **Δίνει εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία να συμμορφώνεται** προς τα αιτήματα του υποκειμένου των δεδομένων για την άσκηση των δικαιωμάτων του σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό,
- **Δίνει εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία να καθιστούν τις πράξεις επεξεργασίας σύμφωνες με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, εάν χρειάζεται, με συγκεκριμένο τρόπο και εντός ορισμένης προθεσμίας,**
- **Δίνει εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας να ανακοινώνει την παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο υποκείμενο των δεδομένων,**



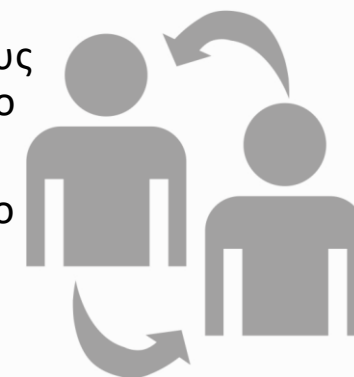
## Αρμοδιότητες ΑΠΔΠΧ (6/8)

- **Επιβάλλει προσωρινό ή οριστικό περιορισμό**, περιλαμβανομένης της απαγόρευσης της επεξεργασίας,
- Δίνει **εντολή διόρθωσης ή διαγραφής** δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή περιορισμού της επεξεργασίας δυνάμει των άρθρων 16, 17 και 18 και εντολή κοινοποίησης των ενεργειών αυτών σε αποδέκτες στους οποίους τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα γνωστοποιήθηκαν δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 2 και του άρθρου 19,
- **Αποσύρει την πιστοποίηση** ή να διατάξει τον οργανισμό πιστοποίησης να αποσύρει ένα πιστοποιητικό εκδοθέν σύμφωνα με τα άρθρα 42 και 43 ή να διατάξει τον οργανισμό πιστοποίησης να μην εκδώσει πιστοποίηση, εφόσον οι απαιτήσεις πιστοποίησης δεν πληρούνται ή δεν πληρούνται πλέον,
- **Επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο** δυνάμει του άρθρου 83, επιπλέον ή αντί των μέτρων που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο, ανάλογα με τις περιστάσεις κάθε μεμονωμένης περίπτωσης,
- Δίνει εντολή για αναστολή της κυκλοφορίας δεδομένων σε αποδέκτη σε τρίτη χώρα ή σε διεθνή οργανισμό.



## Αρμοδιότητες ΑΠΔΠΧ (7/8)

- Παρέχει συμβουλές στον υπεύθυνο επεξεργασίας σύμφωνα με τη διαδικασία προηγούμενης διαβούλευσης που αναφέρεται στο άρθρο 36,
- **Εκδίδει, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος, γνώμες προς το εθνικό κοινοβούλιο, την κυβέρνηση του κράτους μέλους ή, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους, προς άλλα όργανα και οργανισμούς, καθώς και προς το κοινό, για κάθε θέμα το οποίο σχετίζεται με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,**
- Επιτρέπει την επεξεργασία που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 5, εάν το δίκαιο του κράτους μέλους απαιτεί αυτήν την προηγούμενη έγκριση,
- Εκδίδει γνώμες για σχέδια κωδίκων δεοντολογίας και να εγκρίνει τα σχέδια αυτά δυνάμει του άρθρου 40 παράγραφος 5,
- Παρέχει διαπίστευση σε φορείς πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 43,
- Εκδίδει πιστοποιητικά και να εγκρίνει κριτήρια πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 5,
- Εγκρίνει τυποποιημένες ρήτρες προστασίας δεδομένων του άρθρου 28 παράγραφος 8 και του άρθρου 46 παράγραφος 2 στοιχείο δ),
- Επιτρέπει συμβατικές ρήτρες του άρθρου 46 παράγραφος 3 στοιχείο α),
- Επιτρέπει διοικητικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 46 παράγραφος 3 στοιχείο β),
- Εγκρίνει δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες δυνάμει του άρθρου 47.



# Αρμοδιότητες ΑΠΔΠΧ (8/8)

## Άρθρο 15 του ν. 4624/2019

Εκτός των προβλεπόμενων στο άρθρο 58 παρ. 2 του ΓΚΠΔ διορθωτικών εξουσιών, η Αρχή δίνει εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία ή σε αποδέκτη ή σε τρίτον να διακόψει την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή να προβεί σε επιστροφή ή κλείδωμα (δέσμευση) των σχετικών δεδομένων ή να προβεί στην καταστροφή συστήματος αρχειοθέτησης ή σχετικών δεδομένων.

## ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ

Όταν η προστασία του ατόμου έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν επιβάλλει την άμεση λήψη απόφασης, ο Πρόεδρος μπορεί, ύστερα από **αίτηση ενδιαφερόμενου ή αυταπαγγέλτως**, να εκδώσει προσωρινή διαταγή για άμεσο ολικό ή μερικό προσωρινό περιορισμό της επεξεργασίας ή της λειτουργίας του αρχείου. Η διαταγή ισχύει μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης της Αρχής.

